

VPRAŠANJA ZA KRIMINALISTIKO

UVOD

1.Kdo je prvi uporabil besedo kriminalistika?

Franz Liszt, ampak je s tem mislil kazensko pravo.

2.Kdo jo je prvo uradno uporabil in zapisal.Kje'Kdaj? kdo?

Dr.Hans Gross leta 1899 v knjigi Priročnik za preiskovalne sodnike in dodal dopolnilo Als system der Kriminalistik

3.Kaj pomeni beseda kriminalistika v nekaterih drzavah?

V Franciji in Angliji pomeni to kriminalistično tehniko, uporabo tehničnih znanosti pri odkrivanju, preiskovanju in dokazovanju kaznivih dejanj. V Nemčiji in Sloveniji pa pojmujeemo kriminalistiko kot vedo o preiskovanju, dokazovanju in odkrivanju kaznivih dejanj. Angleži za našo besedo kriminalistika uporabljajo science of criminal investigation.Američani s criminalistics mislijo kriminalistično tehniko.

4.Katero pojmovanje ustreza Grossovemu izrazu der Kriminalistik?

Da je to veda o preiskovanju in odkrivanju ter preiskovanju kaznivih dejanj.

5.Kaj je kriminalistika?

Kriminalistika je znanost o preiskovanju,dokazovanju un odkrivanju kaznivih dejanj in njihovih storilcev.

6.Opredeli predmet kriminalistike!

Predmet kriminalistike so vse praktične dejavnosti pri odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj, kakor tudi vse teoretične podlage.

7.Katere vrste dejanj zavzema kriminalistika?

prepletajo se operativne in preiskovalne dejavnosti. Razlika je, da operativne dejavnosti pomenijo neformalna policijska opravila, ki nimajo dokazne vrednosti, preiskovalne dejavnosti pa pomei obnašanje po zkp in imajo dokazno vrednost.

8.Je tudi preventivna dejavnost?

Da, saj obravnava način in metode preprečevanja kaznivih dejanj. Ampak to naj se

ukvarja druga veja, saj je kriminalistika po svoji osnovi represivna dejavnost, zato naj se nebi ukvarjala s preprečevanje kriminalnih dejavnosti če niso povezane s kaznivom dejanjem, ki je že v teku.

9. Opredele tripartitni sistem kriminalistike!

Kriminalistična tehnika: proučuje, odkriva in uporablja vsa najprimernejša tehnična sredstva za dokazovanje in odkrivanje kaznivih dejanj

Kriminalistična taktika: proučuje oblike kaznivih dejanj, motive in cilje storilcev, načine izvrševanja kaznivih dejanj, razvija taktične metode preiskovanja kaznivih dejanj

Metodika pa združuje taktiko in tehniko pri preiskovanju posameznih vrst kaznivih dejanj in se ukvarja predvsem z značilnostmi in posebnostmi preiskovanja konkretnih vrst kaznivih dejanj.

10. Kakšna je razdelitev kriminalistike na splošni in posebni del?

Splošni del: zgodovina kriminalistike, splošna teorija in metodologija, taktika,...

Posebni del: metodika preiskovanja, strategija

NASTANEK IN RAZVOJ KRIMINALISTIKE

1. Opiši faze razvoja kriminalistike!

a. predznanstveno obdobje: po odpravi ordalij 1215 in uvajanju inkvizitornega modela postopka nastane potreba po novih načinih dokazovanja. Nastaneta prva kazenska zakonik *Constitutio Criminalis Carolina* in *Constitutio criminalis Theresiana*

b. v začetku 19 stoletja postane kriminalistika pomožna veda za sodno preiskovanje

c. razvijanje kriminalistike kot znanosti, ki uporablja spoznavna znanja naravoslovnih in družbo slovnih znanosti, se ukvarja s sledovi kaznivih dejanj

d. utemeljevanje kriminalistike kot znanosti, samostojne znanstvene discipline, proučevanje taktičnih metod raziskovanja, usmerjena v filozofsko tehnična raziskovanja

2. Opiši kriminološko-kriminalistično koncepcijo!

Ta je razvijala tehniko, taktiko in metodiko preiskovanja tako na znanstvenih spoznanjih kot tudi s proučevanjem v praksi.

3. Kakšno kriminalistiko je vzgajala Vzhodna evropa, njen pomen

Poudarjala je taktične, metodične in teoretične vidike preiskovanja in so jo razvijali predvsem v bivši Sovjetski zvezi. Prinesla je vrsto novih spoznanj na področju teoretične kriminalistike.

4. Kakšno kriminalistiko je razvoja je ubrala angloameriška pot?

Bila je izrazito prakticistična se je ukvarjala predvsem z uporabnimi metodami iskanja, zavarovanja in analiziranja sledi in materialnih dokazov v okviru policijskih laboratorijev, taktične metode so obravnavali posebej, mnenja so bli, da se jih da priučiti s prakso.

5. Naštej nekaj pionirjev iz kriminalistike s področja antropometrije, daktiloskopije in serologije!

Bertillon Alphonse: antropometrija

Daktiloskopija: Vučetič Ivan

Serologija: Max Richter

NASTANEK IN RAZVOJ POLICIJE

1. Kateri so bili razlogi in pogoji za nastanek policije?

Vzroki za nastanek policije so bili v vzdrževanju javnega reda in mira, saj so družbene in socialne razmere (industrializacija, porast prebivalstva, revščina) pripeljale do potrebe po zatiranju kriminala in iskanje storilcev kaznivih dejanj.

2. Opiši razvoj policije v Angliji!

a. V Angliji so že davnega leta 1253 skrbeli za mir, saj so imeli plačane nočne čuvaje ki so predvsem pazili mesto pred pozari in podobnim.

b. Kasneje v 18. stoletju so se pojavili lovci na tatove, ki so za denar vračali ukradene stvari, ki so jih dobili od tatov. Najbolj znan je bil Jonathan Wild, ki je imel svoj tatolovski urad 😊

c.1750 je zaradi velikega porasta kriminala Henry Fielding ustanovil prvo NEUNIFORMIRANO policijo, ki so se imenovali *Bow street runners* in so nosili rdeče telovnike, ter so imeli v rokah palice

d.1829 je prišlo do nastanka prve UNIFORMIRANE profesionalne policije na pobudo sira ROBERTA PEELA, nastalo je kakoh 1000 uniformiranih policistov, ki so se imenovali *Bobbyi*

e.1839 so ustanovili tudi detektivski oddelek, ki je se imenoval po njihovem sedezu, *Scotland yard*

3.Opiši razvoj policije v ZDA!

a.1833 so ustanovili prvi policijski urad v Filadelfiji, sledil jim je 1844 NYPD, ki je imel zloglasnega šefa Thomasa BRNYSA; ki je uvedel third degree metodo zasliševanja in prepoznavanje zločincev po modus operandi)

b.Policija je bila na dezeli bolj neučinskovita. Zato so njihovo delo opravljali zasebni detektivi. Najbolj znan in uspešen je bil Allan PINKERTON, ki leta 1850 ustanovil lastno detektivsko agencijo- uporabljal je undercover metode in pošiljal svoje ljudi med kriminalce.

c.1909 so ustanovili Bureau od Investigation, ki se je leta 1935 preimenovala v Federal Bureu Investigation. Njihov šef je bil Edgar Hoover.

4. Kdaj je nastala prva uniformirana policija in kje?sir robert Peel, anglija,1829

5.Kje je bila ustanovljena prva KRIMINALISTIČNA POLICIJA?

1810 je nastala v Franciji prva kriminalistična policija (Brigade de Surete). Ustanovil jo je spreobrnjen kaznjenec *Eugene Francios Vidocq*.Vidocq je razvil prvo obliko identifikacije oseb, tako imenovana parado prepoznavanja in kriminalistično fotografijo.

6.Kaj je:

FBI- Federal bureu of investigation

ILEA-mednarodna policijska akademija, ki jo je ustanovil FBI

DEA-Drug Enforcmetn Administration

ATF-Burea of alcohol, tabacco and firearms

Okoli 87% vseh kaznivih dejanj je v rokah uniformirane policije, čeprav nebi smelo biti tako, kriminalistična policija je specializirana služba za odkrivanje in zatiranje kriminalitete. Imamo 5900 uniformiranih policistov in 1470 kriminalistov in drugih neuniformiranih delavcev.

6. Kateri so organi preiskovanja?

Uniformirana in kriminalistična policija, državno tožilstvo in preiskovalni sodnik, carina, davčni in drugi inšpektorji

7. Opredeli generalno policijsko direkcijo!

TO je temeljna organizacijska enakota na državni ravni, ki jo vodi generalni direktor policije. V njenem okviru je uprava uniformirane in kriminalistične policije in še vrsta drugih služb, policijska akademija, center za tujce

8. Kakšen je republiški nivo kriminalistike?

Uprava kriminalistične policije sodi pod generalno policijsko upravo, nadalje pa je razdeležena po posameznih sektorjih:

- sektor za splošno kriminaliteto
- sektor za organizirano kriminaliteto
- sektor za posebne naloge
- sektor za gospodarsko kriminaliteto
- sektor za računalniško kriminaliteto in kriminalistična alalitika
- sektor za mednarodno sodelovanje

Center za forenzične preiskave ne spada več pod upravo kriminalistične policije, ampak pod generalno policijsko upravo!

9. Kakšen je regionalni nivo kriminalistike?

Na regionalni ravni deluje 11 policijskih uprav in imajo poleg drugih organizacijskih enot tudi urade kriminalistične policije in oddelke za kriminalistično tehniko.

10. Lokalni nivo kriminalistične policije?

Na policijski postajah so ustanovljene lokalne policijske enote, katerih naloga je zatirati lokalno kriminaliteto .

11. Mobilne kriminalistične skupine

So v Ljubljani, Mariboru, Celju in Kopru in skrbijo za:

- fizično in operativno nadzorovanje kriminalnih zarišč ter zbiranje podatkov, ki so pomembni za preiskovanje
- ukrepanej ob hujših kaznivih dejanjih
- delovanje v varnostnih opreracijah
- izvajanje določenih posebnih preiskovalnih ukrepov
- izvajanje varovanja določenih oseb in objektov
- odkrivanje in prijemanje iskanih OSEBNO

MEDNARODNO POLICIJSKO SODELOVANJE

1. Kateri so vzroki za sodelovanje?

- vse večja internacionalizacija kriminala
- nove oblike in razseznosti zlasti organiziranega kriminala
- proces globalizacije
- razvoj telekomunikacij, odprtost meja
- delitev dela in specializacija
- ogromna finančna moč kriminalnih organizacij
- povezovanje med organizaicjami
- podkupovanje

2. Zakaj je mednarodna kriminaliteta tako porastla?

Razvoj mednarodne trgovine, odprtost, večji pretok blaga...

3. Naštej probleme pri sodelovanju!

- država zeli ohraniti lastno suverenost in le izjemoma dopusti poseganje druge države na njeno ozemlje
- različne pravne ureditev
- konkurenčnost in tekmovanje
- nezaupanje
- različni interesi

4. Katere oblike sodelovanja poznaš?

Sodelovanje preko Interpola in Europol, v okviru bilateralnih ali multilateralnih sporazumov, pa tudi z neposrednimi stiki uslužbencev sosednjih držav (neformalni stiki), preko zaprosil v okviru pravne pomoči

5. Katera je prva mednarodna organizacija?

Zametki interpola segajo v kongres v Hamburg 1905, ko se je ustanovilo **MEDNARODNO KRIMINALISTIČNO ZDRUZENJE**

1923 je bilo ustanovljeno Mednarodno POLICIJSKO DRUŠTVO na Dunaju. To društvo naj bi zaradi političnih razmer nehalo delovati okoli leta 1937, a po mnenju posameznikov naj bi interpol deloval še skozi vso drugo svetovno vojno, kjer pa ni imel ravno pozitivne vloge, saj je vodja združenja postal gestapovec, uničili in zlorabili so datoteka združenja in jih uporabili za njihove namene. Kar je presneljivo je, da so sprejeli skep o uničenju zidov.

1946- po vojni so organizacijo obnovili v Parizu leta 1946 pod novim imenom **Mednarodna komisija kriminalistične policije.**

1956- na Dunaju so sprejeli nov statut, po katerem se imenuje **MEDNARODNA ORGANIZACIJA KRIMINALISTIČNE POLICIJE INTERPOL**

6.Kakšni so nameni in cilji interpol?

Cilji organizacije so:

- zagotoviti in širiti medsebojno pomoč med kriminalističnimi službami in v okviru zakonskih določb vseh držav in v duhu osnovnih človekovih pravi
- Poleg tega se zavzemajo za razvoj vseh institucij, ki bi lahko učinkovito prispevale k preprečevanju in zatiranju običajnih kaznivih dejanj
- posredovanje informacij med državami in posredovanje podatkov in centralne baze
- spremljanje in analiziranje pojavnih oblik kriminalitete
- pomoč pri uvajanju novih telekomunikacijskih in informacijskih sistemov
- iskanje in razvijanje novih sredstev in metod preiskovanja
- izobraževanje, usposabljanje
- publicistična dejavnost

7.Kakšna je porepoved?

Tretji člen ustanovne listine prepoveduje, da bi organizacija sodelovala v kakršnihkoli dejavnostih , ki imajo politični, verski, rasni, vojaški značaj.

8.Katere evidence vodijo?

- ukradenih vozil
- iskanih in pogrešanih oseb
- ukradenih umetnin
- pogrešanih magnetnih kartic
- ponarejanje dokumentov in denarja

9.Organizacija interpol

a. generalna skupčina: je najvišji organ interpol in ga sestavljajo predstavniki držav vseh članic. Njena naloga je sprejemati osnovne smernice in načela delovanja, sprejemanje proračuna, spreminanje statuta, finančna poročila, letna poročila, programi dela

b.izvršni komite je sestavljen iz predsednika Interpol, treh podpredsednikov in 9 delegatov. Skrbijo za izvajanje odločitev generalne skupščine in nadzirati delo generalnega sekretariata

c. generalni sekretariat je stalno delovno telo interpola in ga vodi generalni sekretar .
Gre za tehnični in informacijski center, preko katerega poteka celotna dejavnost interpola

d. v vsaki državi članici je centralni nacionalni biro Interpola, pri nas to funkcijo opravlja Uprava kriminalistične policije. Imajo 4 oddelke:

- za operativo
- za tiralice
- za komunikacije
- za europol

10. Pomen rdeče, modre, zelene, črne barve za tiralice pri interpolu?

Rdeča pomeni zahteve za aretacijo, zanj je predviden ekstradicijski postopek

Zelena pomeni opozorilo

Črna pomeni neidentificirano truplo

Rumena pomeni iskana in pogrešana oseba

Modra pomeni zahteve za ugotovitev bivališča

11. Nastanek Europol!

Da bi razumeli nastanek europa, se moramo vrniti k nastanku skupine TREVi, kajti iz 3 skupine te skupine se je leta 1991 oblikovala delovna skupina za europol. ZA nastanek europa je pomembna tudi pogodba o eu- maastrichtski sporazum, ki predvideva sodelovanje na področju pravosodja in notranjih zadev in opredeljuje tudi naloge europa.

Konvencijo o europolu so podpisali **1996 v Bruslju**, vse države pa so jo ratificirale do junija 98. Konvencija pomeni pravni temelj za delovanje europa, ki je pričel polno delovati 1999.

12. Kaj je Europol, kakšne so njegove naloge?

Europol je neoperativna skupina za menjavo informacij in analiz v zvezi z

- nedovoljeno trgovino z mamili
- terorizmo

- nedovoljeno trgovanje z radioaktivnimi snovmi
- kaznih dejanj, ki se tičejo imigracijskih skupin
- trgovina z ukradenimi vozili
- kriminalnimi skupinami, vpleteni v pranje denarja
- trgovine s človeškimi organi
- računalniške kriminalitete
- ponarejanje denarja

Naloge:

Omogočati izmenjavo informacij med državami članicami

Zbirati urejati in analizirati podatke

Obveščati pristojne oblasti o relevantnih zadevah

Širiti specializirano znanje

Posredovati strateške podatke..

13. Naštej nekaj organizacij s področja izobraževaja

MEPA-srednjeevropska policijska akademija

AEPC-evropsko združenje policijskih kolidzev

ILEA-mednarodna policijska akademija

Fbi na- nacionalna akademija fbi

KRIMINALISTIČNA NAČELA

1.Kje so se prvič pojavila?

1945 v knjigi Meixnerja Franza »Kriminalistična taktika«

2.Kakšne so njihove značilnosti v primerjavi s procesnimi?

Procesna načela izvirajo iz pravne varnosti, kriminalistična pa temeljijo na praktični preiskovalni dejavnosti.

3.Katera so procesna načela?

-načelo zakonitosti

-načelo objektivnosti

- načelo pravičnosti
- načelo materialne resnice
- načelo ekonomičnosti

4. Naštej vsa kriminalistična načela in jih opiši!

1. načelo tehnično-taktične svobode in načelo zakonitosti (
2. načelo metodičnosti in načrtovanja
3. načelo kritičnosti in samokritičnosti
4. načelo hitrosti in presenečenja
5. načelo temeljitosti in vztrajnosti
6. načelo objektivnosti
7. načelo enotnega vodenja in sodelovanja
8. načelo ekonomičnosti
9. načelo diskretnosti in tajnosti
10. načelo etičnosti

KRIMINALISTIKA IN DRUGE ZNANOSTI

1. S katerimi znanostmi je povezana kriminalistika?

S kazenskim procesnim pravom, z materialnim pravom, kriminologijo, s viktimologijo in induktologijo, s sodno medicino, sodno psihologijo...

2. V čem je veza z kazenskim materialnim v v čem z kazenskim procesnim pravom?

Kazensko procesno pravo in kriminalistika sta povezana v taki meri, da zkp daje nek pravi okvir, v krogu katerega se morajo gibati kriminalistična dejavnost, da bodo morebiti dokazi uporabljeni na glavni obravnavi ali da niso kršene osnovne človekove pravice

S kazenskim materialnim pravom je v takšni zvezi, da kmp daje objekt preiskovanja. S svojimi določbami odloči, katera dejanja so prepovedana in bi jih bilo potrebno zato preganjati. Omogočena je torej sumsumpcija dejanskega stanja pod abstraktno normo. S tem ugotovimo ali je nek dogodek pravno relevanten ali ne, ali ga bomo

splah preganjali. Torej kmp daje ustrezno pravno kvalifikacijo, da pa se storilec prime, pa skrbi kriminalistika s svojimi metodami.

3. Povezava s kriminologijo! V čem podobnosti, v čem razlike?

Kriminalistika raziskuje in odkriva, preiskuje in dokazuje kazniva dejanja.

Kriminologija pa gleda širše, ter se sprašuje o vzrokih kriminalitete, inkriminacije, dekriminacije, družbeni odziv na kriminaliteto, deviantnost, kaznovalno politiko....

Torej je predmet kriminalistike izključno kriminaliteta, predmet kriminologije pa ima tudi nek družbeni faktor.

Sicer se mnoga področja pokrivajo, ampak je spoznavni namen drugačen.

4. Povezava s kriminalistično psihologijo!

-sodna psihologija (preučuje psihološke vidike delovanja s policijo, storilcev kaznivih dejanj ali načine premišljevanja kriminalistov)

-kriminalna psihologija (preučuje mišljenje storilcev kaznivih dejanja, preučuje njihove navade, način življenja)

-psihologija preiskovanja (obsega načine preiskovanja resnice pri kaznivih dejanjih, psihološke ovire pri preiskovanju, pomen logike in intuicije, psihologijo sestavljanja verzij)

5. Kdo je začetnik psihološkega profiliranja?

Dr Hans Gross v svoji knjigi »Priročnik za preiskovalne sodnike«

6. Kaj je viktimologija in zakaj je pomembna za kriminalistiko?

Viktimologija je veda o žrtvah, proučuje vrste žrtev in vlogo žrtve pri nastanku kaznivega dejanja, ter njen odnos s storilcem. Viktimološka spoznanja so pomembna za preiskovanje, saj razlagajo zakaj je storilec izbral določeno žrtev, kakšen je bil postopek izbire žrtve. Namen viktimologije je preprečevati postopke, v katerih oseba postane žrtev in pomagati žrtvi na sploh.

7. Kaj je inductologija, kdo je njen začetnik?

Inductologija je veda o prispevku tretjih oseb k nastanku kaznivega dejanja, razvil jo je dr. Janez Pečar. Iz kazenskopravnega vidika je ta pomembna zaradi napeljevalcev, ppomagačev in podobnih...iz kriminalističnega vidika pa je inductologija pomembna za ugotovitev dejanskega poteka kaznivega dejanja

8. Pomen sodne medicine za kriminalistiko!

Sodna medicina je medicinska stroka, ki posreduje ugotovljene informacije o civilnih in kazenskih zadevah. TA odnos med kriminalistiko in sodno medicino je pomemben predvsem pri kaznivih dejanjih zoper življenje in telo

Zajema področja:

- smrt in spremembe na truplu
- identifikacijo živih oseb in trupel
- telesne poškodbe, njihove identifikacije in pomen
- analize krvi in telesnih tekočin
- zadužitve, detomor, splav

Medicinska kriminalistika: preiskuje sledove, ki so deli ali izločki človeškega telesa (kri, sprema, urin, slina)

PROBLEMI IN DILEME PRI VKLJUČEVANJU NOVIH PREISKOVALNIH METOD IN SREDSTEV V KRIMINALISTIČNO PRAKSO

1. Kaj se mora ponavadi v kriminalistiki zgoditi, da začnejo uporabljati metodo?

Potreben je hud zločin, ki razburi množice in ustvari nek pritisk in brezizhodno stanje in klicanje po novem. IN ko ta nova metoda ponudi izhod in svoje delo dobro opravi, čez čas postane priznana.

2. Kdo je začetnik antropometrije? (identifikacija oseb)

To je prva znanstvena metoda identifikacije oseb in njen začetnik je *Alphonse Bertillon*, ki je začasa svojega življenja dozivel mnogo posmeha.

3. Kako se imenuje veda identifikacije prstnih odtisov?

Daktiloskopija, začetniki so bili *Galton* (knjiga Fingerprints), *Herschel* (prvi predlagal uvedbo daktiloskopije v Indiji), *Faulds*.

4. Kdo je prvi rešil umor s pomočjo prstnega odtisa?

Hrvat *Ivan Vučetič*, ki je zivel v Argentini in je prvi odkril ustrezno klasifikacijo prstnih odtisov in razrešil umor s preiskavo sledi prstnega odtisa.

5. Pionirji serologije!

August von Wasserman je ločil človeško kri od zivalske

Karl Landsteiner je odkril krvne skupine

Max Richter ugotovil metodo za ugotavljanje krvnih skupin

6. Kdo je bil Albert Hamilton?

»izvedenec« balistike, ki je naredil več škode in koristi, saj sploh ni bil kvalificiran za to delo, je bil samozvani doktor in je delo opravljal laično, lahkomišelo....

7. Kakšno vprašanje se uporablja pri dopustnosti novih metod in sredstev?

Vprašanja, ali je postopek etično ali pravno nedopusten. Najdemo dve tezišči. Eno pravi da je prepovedano vse, kar ni izrecno dovoljeno, drugi pa pravijo da je dovoljeno vse, kar ni izrecno prepovedano.

8. Kaj ni dopustno in katere metode so še pod vprašajem?

Hitro je jasno, da uporaba sile, groznje, preslepitve, narkoanalize ali drugih kemilnih sredstev, ki vplivajo na voljo pri izpovedovanju, ni dopustna. Razlike pa obstajajo pri dopustnosti hipnoze, poligrafa in parapsiholoških metod.

9. Kako bi preprečili zlorabo?

Z ustreznim nadzorom in predpisi, ne pa z neuporabo metode.

10. Katere metode je odkrila izključno kriminalistika?

Daktiloskopijo, odorologijo, balistiko, fonoskopijo, traseologijo...

11. Zakaj so kriteriji za uporabo metode drugačni ko gre za dokazni in ko gre za hevristični namen?

Zaradi tega, ker v dokaznem postopku imajo dokazno vrednost in če niso zanesljivi lahko to prinese dvom v dokaze in ni prepričljivo za sodno. Če pa je namenjeno v hevristični namen, pa nima dokazne vrednosti, pač pa le spoznavno in lahko policija deluje naprej, če je prišla v slepo ulico. Nima tako dolgoseznih in obremenjujočih učinkov in zanesljivost oziroma nezanesljivost ni tako odločilna.

12. Zakaj vprašanje zanesljivosti ni preprosto?

Kriterij zanesljivosti metode očitno ni dovolj, saj ljudje očitno še vedno raje uporabljamo relativno manj zanesljive metode, novim, relativno bolj zanesljivim pa verjamemo. Zato se moramo pri vsaki metodi vprašati čemu služi in kaj je njen odločilen pomen, ali gre pri uporabi metode le za iskanje informacij ali pa za njen dokazni pomen.

13. Kriteriji za uporabo novih metod!

- ali je metoda lahko preverljiva in ali je bila preverjena
- ali je bila teorija objavljena in posredovana strokovnjakom
- ali so bile pretehtane možnosti dejanske in potencialne zmote
- ali je bila tehnika splošno sprejeta v znanstvenem okolju

Za sprejem neke metode v postopek ni nujno da so izpolnjeni vsi pogoji. Pri tem naj pouarimo še, da izvedensko mnenje v splošnem ni zanesljivo.

14. Pomen pravne dopustnosti in etičnosti novih metod

Etičnost in dopustnost bi morali postaviti na prvo mesto, saj ze tako zanesljivo sredstvo ne more biti uporabljeno, če pravo to izrecno prepoveduje, ker se z njim kršijo človekove pravice ali druge vrednote , ali če rezultatov ni mogoče uporabiti v postopkov.

Ko pa sredstvo ni izrecno prepovedano, pa ga v praksi uporabljajo vsak v hevristični namen.

ETIKA IN PREISKOVANJE KAZNIVIH DEJANJ, DILEME IN PROBLEMI

1. Zakaj morajo policisti imeti poseben kodeks?

Zaradi tega, ker je njihovo delo povezano z državnimi pooblastili, močjo in prisilo, z različnimi konfliktnimi situacijami, s stalnim komuniciranjem z ljudmi, z razreševanjem sporov, hkrati pa imajo vsa dejanja policistov resnejše posledice kot dejanja drugih ljudi. Kodeks policijske etike smo dobili 1992

2. Katera sta dva problema etike pri preiskovanju?

- storilci kaznivih dejanj ne spoštujejo pravnih ali moralnih norm

- pregon se mora zaradi varovanja človekovih pravic ravnati po določenih pravilih

3. V čem je problem enakosti orožij?

Problem je v tem, da storilec laže, goljufa, se pretvarja, se izmika, preslepuje.... kriminalci pa mora pri tem spoštovati moralne in pravne norme, ter mu povrh vsega še dokazati krivdo.

Storilci imajo prednosti takšne, da se jim ni potrebno držati nikakršnih obličnosti in lahko kršijo norme vsepovprek.

O enakosti orožij se lahko začnemo spraševati šele v trenutku, ko se preiskovanje začne, ko se soočita dve nasprotni stranki vsaka s svojimi strategijami in skušata doseči nek cilj

4. Ali je boj uspešen?

NE, to dokazuje veliko temno polje kriminalitete, ko za kazniva dejanja policija sploh ne ve in obstaja tudi veliko število nerešenih kaznivih dejanj in pa tudi majhno število obsodb glede na vložene ovadbe in obtožnice.

5. Kaj je sivo polje v uporabi metod?

To so metode, ki niso ne med pravnimi prepovedmi in ne dovoljene, in tam se manj izrazito kažejo moralne in etične norme in kjer preiskovalci iščejo svoj maneverski prostor.

6. Problem »umazanih rok«

Ta problem imenujemo drugače uporaba ilegalnih in problematičnih metod za doseg sicer upravičenih ciljev. Ta pritisk postane še posebej močan ob pritisku javnosti.

7. V čem je problem suma kot gonilne sile?

Pojavlja se vprašanje, ali ni sumiti neko osebo, za katero še ni ugotovljeno, da je storila kaznivo dejanje, že v naravi neetično. Sumiti pomeni drugače gledati, ne verjeti temu kar vidimo, dvom..... Res je da sumimo več ljudi, vednar se moramo spomniti, da so le določeni ljudje tudi res storilci

8. Domneva nedolznosti in konflikt s sumom

V kazenskem pravu velja domneva nedolžnosti, vednar se to ne sklada s kriminalističnem preiskovanju pa sta si sum in domneva nedolznosti kontradiktorna pojma, saj ni mogoče domnevati, da je nekdo nedolzen, hkrati pa sumiti da ni. Torej ta pravna domneva nedolznosti ni v skladu s psihološkimi vidiki preiskovanja in postavljanja hipotez

9. Pri katerih operativnih in preiskovalnih dejanjih pride do problemov glede etike?

Pri hišni in osebni preiskavi, pri ogledu in rekonstrukciji, pri zaslišanju, pri zbiranju informacij, pri ekshumaciji in obdukciji, ..Pravzaprav lahko rečemo da pri vseh preiskovalnih dejanjih.

10. Kje je problem pri indicijalni metodi odkrivanja?

Problem je v tem, ker indicijalna metoda temelji na tem, da se išče storica kaznivega dejanja po nekem sumu, da ne nekaj narobe. Etično vprašanje, ki se pri tem postavlja je, ali lahko komu sledimo, ga preiskujemo, zaslišujemo samo na podlagi tega suma, teh indicev, ki je lahko čisto nekaj vsakdanjega in normalnega, pri določeni osebi pa nam vzbuja sum... Ta problem bi se dalo zmanjšati tako, da bi za vsak indic skrbno ocenili in analizirali njegovo vrednosti in pomen, ter šele na to ukrepali.

11. Problem pri zbiranju obvestil in zaslišanju

Postavlja se nam vprašanje, kakšne zvijače, trike in lazi si lahko privoščiti oseba, ki zaslišuje osumljenca. NE sme si privoščiti dejanj, ki so strogo prepovedana, lahko pa druge, ki niso izrecno prepovedane, vednar je tudi njihova uporaba etično sporna, vsak uporaba nekaterih izmed njih. Zato se nam tudi tu odpira vprašanje o etičnosti takšnega načina zasliševanja.

12. Kakšni so problemi pri ogledu kraja dejanja?

Ogled kraja dejanja je eden izmed najbolj zahtevnih dejanj v kriminalistiki je ponavadi glavna hrbtnenica z materialnimi dokazi. Zato mora biti to operativno taktično dejanje speljano vestno, marljivo, natančno in brez opazk, zgražanja, stikanja po pokojnikovih predmetih, norčevanja....

13. Kakšni so problemi pri rekonstrukciji?

Tudi pri rekonstrukciji velja enako kot pri ogledu. Zahteva se strokovnost, natančnost, vestnost, brez nepotrebnih opazk in dejanj in stresanja šal. Ze sama določba zkp prepoveduje rekonstrukcijo na tak način, da bi zalila javni mir ali spravljala zrtvo ali kogarkoli v boleč položaj

14. Problem pri opravljanju hišne in osebne preiskave!

Zkp ima malo določb glede opravljanja hišne preiskave, piše le da je potrebno ti dve dejanji opravljati obzirno in brez nepotrebne škode. To sta zelo puhli določbi, in je etika preiskovanja prepuščena opretivnotaktičnim napotkom. Hišna in osebna preiskalva sta dve takšni dejanji, ki res neposredno posegata v človekoo zasebnost, zato bi moral zkp vsebovati bolj natančne opredelitve.

15. S katerimi etičnimi problemi se sreča policist pri tajnem policijskem delovanju?

- dileme, ali izdati svoje prijateljepoliciste ali svoje nove prijatelje
- ali se odpovedati mizerni plači policista in biti gangster
- psihični pritiski, pretvarjanjea
- izvrševanje kaznivih dejanj za zaupanje kriminalne skupine

PREISKOVANJE IN KRIMINALISTIKA

1. Katere faze spadajo v preiskovanje?

V prvi fazi (predkazenski potopek, preiskava, predhodni postopek, obtožnica) se oblikujejo hipoteze o kazenski odgovornosti, v drugi fazi pa se te hipoteze preverjajo (sojenje).

2. Kakšna je bila zasnova sodnega postopka v jugoslovanskem in slovenskem sistemu po Brionskem dogovoru?

V skladu z zasnovo sodnega postopka. Naloge so bile razdeljene na naloge odkrivanja, preiskovanja, obtožbe in sojenja in so bile razdeljene med različne organe.

3. Kakšne so bile spremembe po letu 1967?

Z reformo organi za notranje zadeve, predvsem policija ni več organ kazenskega postopka, pač pa le organ odkrivanja kaznivih dejanj in storilcev, vlogo formalnega izvajanja preiskovalnih dejanj pa so prevzeli sodni organi

4. Kakšne so spremembe po letu 1977?

Novi zkp je imel cilj izboljšati kazenski postopek in da bi postal z razširitvijo procesnih pravic udeležencev v postopku bolj učinkovit. Večje pravice je dobila obramba in osumljeni, policija pa je bila potisnjena še dlje od kazenskega postopka in opravljala čista preiskovalna dejanja.

5. Kaj se je zgodilo ob osamosvojitvi Slovenije?

ŠE bolj so postale poudarjene procesne pravice osumljenca in kontradiktornost tako predkazenskega in kazenska postopka.

6. Kaj je preiskovanje in kdo ga opravlja?

S pojmom preiskovanje zajemamo dejavnost policije, državnega tožilca, in preiskovalnega sodnika v predhodnem in predkazenskem postopku ne glede na to kdo, kdaj opravlja kakšna dejanja in kakšen pomen imajo le-ta

KRIMINALITETA IN PREISKOVANJE

1. Kaj je kriminaliteta?

Kriminaliteta so vsa kazniva dejanja, ki so bila storjena v določenem času na določenem območju.

2. V čem je problem statistik?

Zato ker statistični podatki, ki jih vodi policija zajemajo zaznana oziroma prijavljena kazniva dejanja, kar pa seveda ni vsa kriminaliteta, saj veliko dejanj ni prijavljenih.

3. Katere statistike vodimo?

- statistike klasične kriminalitete (kazniva dejanja zoper življenje in telo, spolni delikti)
- organiziran kriminal
- posebne oblike kriminalitete (mamila, orožje)
- gospodarska kriminaliteta
- mladoletniška kriminaliteta

4. Kaj je temno polje kriminalitete?

To so vsa kazniva dejanja, ki so bila dejansko izvršena v nekem času na nekem območju, vendar iz različnih razlogov niso bila prijavljena policiji. Največ temnega polja kriminalitete je pri drobni kriminaliteti, premoženjski in telesni. Temno polje kriminalitete je mogoče odpraviti zlasti z različnimi viktimološkimi raziskavami.

5. Kaj je sivo polje kriminalitete?

Pomeni sicer zaznana in prijavljena kazniva dejanja, vendar storilec ni bil odkrit. Torej raziskanost oziroma neraziskanost kriminalitete

KRIMINALITETA V SLOVENIJI

1. Ali je kriminaliteta porasla?

Uradni podatki kažejo naraščanje števila kaznivih dejanj, oziroma prijavljenih kaznivih dejanj. To naraščanje pa ni zgolj posledica rasti kriminalitete, ampak tudi posledica sprememb kazenske zakonodaje in reorganizacije policije, ki vpliva na prijavljanje kaznivih dejanj.

2. Koliko kaznivih dejanj je obravnavala policija?

v letu 2002 je policija ediventirala 77.218 kaznivih dejanj

Text, ker so vprašanja na to temo neumna 😊

a. kazniva dejanja zoper življenje in telo:

Nasilniška kriminaliteta zajema umore, poskuse umorov, razne poškodbe, kazniva dejanja zoper javni red in mir....Teh se najbolj bojijo osebe ki so pač nemočne.

Umori v zadnjih letih ne naraščajo, spreminja pa se njihova struktura, saj se pojavljajo umori po naročilu in brutalnejše oblike umorov, ki jih prej ni bilo. Prevladujejo pa še vedno umori, ki temeljijo na družinskih ali drugih socialnih vezeh.

Posebna pozornost je namenjena nasilju, zlasti nasilju v družini, nasilju nad otroki in zenskami, organizirano nasilje. Zlasti je v zadnjih letih opazen porast spolnega nasilja, predvsem porast spolnega nasila nad osebami, ki so mlajše od 15 let.

Kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost je bilo leta 2002 okoli 500.

Kaznivih dejanj zoper življenje in telo pa je bilo 2.991

Posebno pozornost zahteva nasilje v družini, saj zajema to celotno družbo. Ta vrsta nasilja je deležna večje pozornosti v zadnjem času, saj se je v družbi prebudilo zavedanje, da lahko kaj naredimo še preden je trga tukaj. V letu 2002 je bilo kar 13 primerov tako imenovanih družinskih umorov in poskusov umora, pri katerih je bil motiv maščevanje in sovraštvo. To bi lahko preprečili s predhodnim ukrepanjem.

b.klasična premozenjska kriminaliteta

Klasična premozenjska kriminaliteta zajema različna kazniva dejanja zoper premozenje, kot so vlomi, tatvine, ropi...

TA dejanja tvorijo največjo skupino statistično zabeleženih kaznivih dejanj. Ta dejanja močno vplivajo na subjektivni občutek varnosti.

V Sloveniji ta kriminaliteta narašča, posledice pa so v precejšni meri posledica različnega obravnavanja teh kaznivih dejanj s strani policije in državnega tožilstva.

Storilci klasične premozenjske kriminalitete so predvsem povratniki, sprecialni povratniki, odvisniki od drog...

Iz leta v leto se povečuje število kaznivih dejanj, ki so povezane z veliko materialno škodo, predvsem krajo avtomobilov, ki bi jo lahko obravnavali kot posebno obliko premozenjske kriminalitete.

Število kaznivih dejanj zoper premozenje je bilo v letu 2002 54.835

c.organizirana kriminaliteta

Sem spadajo predvsem naslednji delikti: kazniva dejanja v zvezi s prepovedanimi drogami, tihotapljenje ljudi, trgovina z ljudmi in orožjem, prostitucija...

Statistični podatki sicer kažejo upad te kriminalitete, ampak to dejstvo ne drži, saj se je definicijate kriminalitete spremnila v smer bolj ozkega pojmovanja. Torej so merila za beleženje te kriminalitete postala bolj stroga, narekoval pa jih je Europol, ki je določil pogoje kdaj se neko delovanje šteje kot organizirana kriminaliteta.

Kaznivih dejanj organizirane kriminalitete je bilo v letu 2002 okoli 551 primerov.

d.kriminaliteta v zvezi s prepovedanimi drogami

Uporaba prepovedanih drog v Sloveniji v zadnjem času strmo narašča. Po ocenah naj bi bilo v Sloveniji 15.000 uzivalcev drog in Slovenija naj bi bila najbolj ogrožena država v Evropi, saj se je ogromno srednješolcev že srečalo z drogo- 25% dijakov prvega letnika srednje šole. Število kaznivih dejanj povezano s mamili je bilo v letu 2002 1.140 in v naslednjih letih se zaradi družbenih razmer pričakuje še porast.

KRIMINALISTIČNA ANALITIKA

1. Kaj je mišljenje in kakšne vrste poznamo? Katero od njih je pomembno za analitiko?

Mišljenje pomeni intuitivno in analitsko razmišljanje o zunanjih dogodkih. Za analitiko je pomembno analitsko mišljenje, za katerega je značilna visoka algoritmizacija postopkov. Sicer pa je potrebno za uspešno delo povezati oba načina mišljenja.

2. Kdaj je intuicija neuporabna?

Intuicija je neuporabna v kompleksnih preiskovalnih situacijah, ki v kratkem časovnem obdobju kombinirajo izjemno dinamiko dogajanja, veliko število akterjev in širok geografski prostor. Intuicija je uporabna v kolikor pomaga pri izbiranju in preverjanju določenih hipotez.

3. Zakaj je pomembna pravna ureditev zbiranja podatkov?

Da se ohranja nek družbeni red, da ni prevelikega poseganja v človekovo zasebnost in njegove temeljne pravice in svoboščine. Da nimamo ne anarhije in ne totalitarizma 😊

4. Kateri so pravni viri za ureditev zbiranja?

-zakon o varstvu osebnih podatkov

-zkp

-zakon o policiji

5.Kaj pravi o zbiranju podatkov ZKP?

Vsebuje temeljno pooblastilo za zbiranje podatkov in informacij o kaznivih dejanjih in storilcu. Zakon ne govori neposredno o analiziranju, ampak logično je, da se bodo zbrani podatki nekako obdelali.

ZKP nalaga ministrstvu za pravosodje vodenje kazenskih evidenc in evidence izrečenih vzgojnih ukrepov.

6.Kaj pravi zakon o varstvu osebnih podatkov?

Določna natančna pravila o tem, katere osebne podatke je dovoljeno zbirati, za kakšne namene, katere podatkovne zbirke vsebujejo osebne podatke, kako dolgo se lahko ti podatki arhivirajo,...pod kakšnimi pogoji jih je dovoljeno posredovati drugim in kako jih je možno kombinirati (s katerimi podatki). Bistvo tega zakona je , da je država uredila varstvo informacijske zasebnosti s splošnim zakonom, zato da bi okrepili demokratičnost družbe in preprečili samovoljo nosilcev izvrčne oblasti.

7.Na podlagi česa lahko država posega v zasebnost posameznika?

Če so podani razlogi za sum.

8.Od koga se pridobivajo podatki? In izjeme?

Podatke je potrebno zbrati neposredno od osebe in o samo njenih osebnih podatkih. Izjema od načela pa velja, da lahko podatke zbiramo tudi od drugega kroga ljudi, ki jih obkrožajo, kar pa mora biti urejeno v raznih aktih.

9.Kaj določa zakon o policiji in kakšen je njegov pomen?

Zakon določa, katere evidence lahko vodi policiji- evidenca ovadenih oseb in kaznivih dejanj, evidenca iskanih oseb, evidenca identifikacij, evidenca dogodkov, evidenca uporabe prisilnih sredstev....Pomen teh določb je varovanje osebnih podatkov, nadrobneje je razljuden zakon o varstvu osebnih podatkov.

10.Kaj je analiza in kaj sinteza?

Beseda analiza je grškega izvora, pomeni pa razčlenitev, razvezo, razrešitev, razčlenitev pojma na njegove bistvene znake. Nasprotni pojem je sinteza. Analiza je poskus sistematičnega spoznavanja določčenega subjekta, objekta, pojava ali abstrakcije, tako da določimo njegove sestavne dele, kakovost, kvaniteto in attribute.

11.Kaj je sistemska teorija?

Sistemska teorija preučuje in išče tiste lastnosti sistemov in zakone upravljanja, ki so značilni za večino sistemov.Skupne značilnosti pa so: sistem je celoten kompleks elementov, ki so povezani med seboj. Vsak sistem s svojim okoljem tvori neko specifično enotnost. Vsak sistem je element sistema nekega sistema višjega reda in tudi obratno, vsak element nekega sistema je sistem nizjega reda.

12.Kaj je analiza v kriminalistični analitiki?

Analiza je samostojen sistem, ki ga sestavljajo metodologije in tehnike pristopa, hkrati pa je sama del sistema višjega reda, kakor pravi sistemska teorija. V kriminalistični analitiki je analiza obveščevalni oziroma informacijski sistem. Je bistveni del obveščevalnega ciklusa.

13. Kaj je kibernetika, kako deluje?

Kibernetika je veda o upravljanju sistemov, in sicer umetnih in naravnih. Kibernetični sistem deluje tako, da obdelane informacije uporabi za lastno krmiljenje, kar ponovno povzroči interakcijo z okoljem, proces se ciklično ponavlja, dokler ta ne doseže uravnoteženega stanja (primer, celice in njena homeostaza)

14. Kaj je kriminalistična analitika?

Kriminalistična analitika je veda, ki identificira in omogoča vpogled v povezave med podatki o kriminaliteti in drugimi potencialno pomembnimi podatki z vidika policijske in sodne prakse.

15. Na katera dva področja je razstavljena, kakšne so značilnosti vsake od njih?

Sestavljena je iz operativne in strateške analitike. Strateška analitika se ubada z dolgoročnimi cilji in načini za doseganje ciljev preprečevanja kriminalitete. To pomeni, da to velja na dolgi rok. Torej preučuje naravo tipov kaznivih dejanj, določa obseg in trend razvoja, ... Ti rezultati so namenjeni policiji, pravosodju, načrtovalcem kriminalitetne politike....

Ko pa govorimo o operativni analitiki pa nam mora biti pred očem, da je to izrazito dinamičen proces, da je to dejavnost ki je nagnjena k doseganju kratkoročnih ciljev in da operativcem pomaga na terenu, to pa ima seveda takojšnje učinke.

16. Kaj je obveščevalna služba?

Obveščevalna služba je služba, ki se ukvarja z obveščevalno dejavnostjo, ki pa je zbiranje podatkov in informacij zaradi zoperstavljanja kriminaliteti.

17. Katere so faze obveščevalnega ciklusa?

Dodelitev naloge → ocena zahtevka → zbiranje podatkov (katere podake bo uporabil je odvisno od tega ali je strateška ali operativna analitika) → vrednotenje (4 krat 4 koncept) → primerjanje → (analiziranje) integracija podatkov → razvoj hipotez in zaključkov → diseminacija (distribucija)

18. Kaj je indeksiranje?

Pomeni sistematično urejanje informacijskih fondov po določenih atributih

19. Kaj dela analitika v sam fazi integracije podatkov?

Določi in identificira glavne sestavine problema in iz podatkovnih fondov potegne informacije, ki so relevantne- cilj takega dela je preglednost.

20. Kaj obsega faza interpretacije in razvoja hipotez?

Z uporabo induktivne metode bo skušal odgovoriti na zlata vprašanja kriminalistike (kje, kdo zakaj, kako,...) Postavijo torej verzijo, kar pomeni hipotezo o moznem dogodku.

21. Kaj je diseminacija?

Pomeni distribucijo analitskih rezultatov...spet je odvisno komu. Naročniku vedno, potem pa osebam, ki imajo te pristojnosti za pregledovanje takšne vrste podatkov.

22. Kateri so objekti analize?

Kaznivo dejanje, storilec in metode nadzora kriminalitete.

23. Katere vrste strateških analiz poznaš?

Analiza kriminalnih vzorcev, analiza generalnega profila, analiza metod nadzora

24. Katere vrste operativnih analiz poznaš?

Analiza primera, primerjalna analiza primera, analiza specifičnega profila, analiza preiskav....

25. Katere metode bi uporabili pri analizi kriminalnih vzorcev? Za kaj se tu sploh gre? Kaj ugotavljamo?

Analiza kriminalnih vzorcev pomeni raziskavo narave, razširjenosti in razvoja določene vrste kriminalitete na določenem geografskem prostoru. Predmet raziskovanja je torej kaznivo dejanje. TA analiza je primerna za strateško analitiko, ker lahko predvidi trend razvoja kriminalnih dejanj. Tehnike, ki so najpogosteje uporabljene so: Grafi (z njim doseženo večji nivo razumljivosti), z geografskimi kartami (gis sistem- imamo osnovno geografsko karto in nanjo iz evidenc, ki jih vodijo ti organi nanašamo relevantne podatke), s statistikami (sistem za upravljanje relacijskih podatkovnih baz omogočajo enostavno statistično obdelavo) in s strukturinimi poročili (visoko standardizirani in sistematično urejeni dokumentni, ki opisujejo določen pojav vrednostno in količinsko)

26. Katere metode bi uporabili pri analizi generalnega profila? Za kaj se gre?

Analiza generalnega profila je skoncentrirana na storilca, pomeni pa metodo odkrivanja karakterističnih posebnosti storilcev, ki so izvedli istovrstna kazniva dejanja. To je strateška analiza, saj je primerna predvsem za načrtovalce varnostne politike, pa tudi njene vloge pri preiskovalnih dejanjih ne smemo zanemariti.

Metode, ki jih pri njej uporabljamo so: Statistike (med seboj primerjamo relacijske podatke), diagrami (izražajo nam vzorec, po katerem se ravna večji ali manjši znani odstotek vseh storilcev istovrstnih kaznivih dejanj) in behaviouristično profiliranje (preučuje tipično obnašanje človeka v določenem položaju, z njo pa lahko ugotovimo tipične odzive posameznih vrst storilcev kd na določene okoliščine), uporabljamo pa tudi strukturirana poročila (visoko standarizirani in sistematično urejeni dokumenti, ki opisujejo določen pojav količinsko in kakovostno, ter v zvezi z njim postavljajo določene hipoteze)

27. Kaj obsega analiza metod nadzora nad kriminaliteto?

Ta analiza pomeni metodo evalvacije večjega števila sodnih in preiskovalnih postopkov s ciljem razvoja novih metodologij in postopkov.

28. Katere metode bi uporabili pri analizi primera?

Analiza primera je rekonstrukcija poteka določene kriminalne dejavnosti, da bi podrobneje preučili posamezne faze dogodkov ter jih tako razčlenili, da bi to podatki bili bolj jasni, ter da bi usmerjali nadaljevanje preiskave in odkrivali napake v informacijah.

Tehnike:

- diagram pretoka dobrin- prikazuje se gibanje določene dobrine skozi prostor in čas
- dogodkovni in aktivnostni diagram
- mrežno planiranje

Analiza primera je metoda operativne analize pri preiskovanju kaznivih dejanj.

29. Kaj pove diagram pretoka dobrin?

S to metodo analitik prikaze gibanje določene dobrine skozi prostor in čas, v diagram pa vključi še osebe, ki so ključnega pomena za prenos dobrine

30. Kaj je dogodkovni diagram?

Z njim posamezne dogodke razporedimo v pravilno časovno vrsto. Pomembno je za to, da ugotovimo čas storitve, kako je vse potekalo, kje je bil storilec in kdo so možni storilci, ki so se takrat gibali na kraju zločina.

31. Kaj je metoda mreznega planiranja?

To pomeni, da na absciso nanese časovne intervale, na ordinato pa posamezne dejavnosti, s tem pa pridobimo nekakšno sliko dogodkov in vzporednost posameznih dejavnosti.

32. Katere metode bi uporabili pri primerjalni analizi primerov in kaj se z njimi ugotovi?

Pomeni primerjavo informacij o podobnih kaznivih dejanjih z namenom odkriti, ali je določeni storilec izvedel oziroma organiziral več kaznivih dejanj. Torej je bistvo iskanja podobnosti med kaznivimi dejanji, ki se pojavljajo v serijah in imajo specifičen modus operandi.

Metoda, ki jo uporabljamo je predvsem sistematično iskanje v podatkovih bazah po skupnih atributih in z verjetnostnimi ocenami.

33. Katere metode uporabimo pri analizi specifičnega profila in kaj z njimi ugotvaljamo?

Metoda specifičnega profila pomeni metodo profiliranja storilca kd , in iskanje tistih značilnosti neznanega storilca, po katerih je prepoznaven un ga je mogoče zaradi njih izločiti iz množice potencialnih osumljencev. Osredotočamo se torej predvsem na razlike.

34. Kako bi analizirali kriminalne skupine, s katerimi metodami?

Pomeni metodo strukturiranja informacij o znani skupini storilcev, da bi dobili jasen vpogled v strukturo skupine in vlogo posameznika v skupini.

Tehnike so: verzni diagram, s katerim dobimo predstavljivost strukture domnevne kriminalne skupine. Gre za simbolično označevanje oseb, s cimer dosežemo visoko stopnjo sintetiziranja informacij. Z njim lažje razumemo strukturo in organizacijo kriminalne skupine,

35. Kaj je matrika povezav?

Matrika povezav je podobna kot verzni diagram, le da ne nudi tako izrazite vizualizacije, zato jo uporabljamo kot pripravljalno feto za izdelavo verznega diagrama.

V diagonalnem nizu celic vnesemo osebe in institucije, ki so predmet preiskave, v presečišču pa označimo povezavo med njima.

OGLED KRAJA DEJANJA

1. Razloži trditev, zakaj se načeloma vsako dejanje lahko odkrije!

Ker vsak storilec med, pred in po kaznivem dejanju pušča določene spremembe in posledice na sebi in v okolici, in to je mogoče zaznati in uporabiti v postopku dokazovanja, zato je vsako dejanje možno odkriti in dokazati.

2. Ima ogled tudi dokazno vrednost?

Da, ima veliko spoznavno in dokazno vrednost, uporabi se za fiksacijo in procesno zavarovanje dokazov, ki jih sodišče, če so ti pravilno pridobljeni, uporabi za dokazovanje krivde na glavni obravnavi.

3. Kakšna je opredelitev v zkp in ali se sklada s stališči kriminalistov?

Zkp pravi, da se ogled opravi, kadar je za ugotovitev ali razjasnitev kakšnega dogodka v postopku potrebo neposredno opazovanje. Mislim, da to ni prava opredelitev, ker preiskovalec v tej vlogi ne sme le opazovati kraja dejanja, ampak mora aktivno misliti ob ogledu in čutno zaznavati. Ravno zaradi tega, ker se kriminalisti zadovoljijo le z ogledom in ne razmišljajo, sestavljajo vrezij in jih preverjajo, pride do mnogih pomanjkljivosti pri izvajanju ogleda.

4. Katera bi bila boljša opredelitev ogleda?

Vodinelič: ogled je procesno urejen sistem kriminalističnotaktčnih in tehničnih opravil, pri katerem s čutnim zaznavanjem in preučevanjem materialnih objektov s pomočjo vrezij, ki se načrtujejo in preverjajo v skladu z ogledom, opravi fiksiranje celotne situacije na kraju dejanja v njegovi nespremenjeni obliki.

5.Kakšne so naloge med ogledom?

Ključne naloge, ki jih je potrebno opraviti med pregledom so: iskati, odkrivati in zavarovati dokaze, sledi in dejstva, da se lahko uporabijo kasneje v postopku. Poleg tega je potrebno napraviti miselno konstrukcijo poteka dogajanja in postaviti miselni model stanja, Prav tako je potrebno sestaviti verzije in jih preveriti. V mislih je vedno potrebno imeti tudi izjave prič, očividcev in osumljencev, ki so jih zbrali organi preiskovanja, da na tak način preverimo njihovo kompatibilnost.

6.Kateri sta dve funkciji ogleda?

Spoznavna funkcija (hevristična) → iskanje in odkrivanje sledov in materialnih dokazov, zbiranje in ugotavljanje dejstev, ki so pomembni za spoznavanje resnice v kazenskem postopku. V tem delu se opravlja miselna rekonstrukcija, preverjanje postavljenih verzij, zbiranje informacij o samem dogodku..

Procesna funkcija (dokazna) → ogled pomeni fiksiranje in procesno zavarovanje dokazov , ki jih sodišče uporabi za dokazovanje krivde na glavni obravnavi.kraj dejanja je torej vir dokazov, ki jih je potrebno zavarovati in posredovati drugim udeležencem kazenskega postopka, da jih bodo uporabili.

Hevristični vidik sam po sebi nima dokazne vrednosti, če odkrita dejstva in dokazi niso ustrezno formalnopravno fiksirani, s tem pa se ukvarja dokazni vidik ogleda.

7.Kdo je subjekt ogleda? Kakšne so njihove značilnosti?

Subjekt je tisti ki opravlja ogled.Ogled pa lahko opravlja policist ali kriminalist, ali pa preiskovalni sodnik. Policisti opravljajo hevristične naloge, preiskovalni sodniki pa dokazne in pravne naloge, saj so za to tudi usposobljeni. Policisti imajo ustrezno kriminalistično znanje, prakso in tehnično opremljenost. Mnogokrat so preiskovalni sodniki le pasivni zapisovalci tega, kar so že predhodno ugotovili policisti. Tudi največ ogledov opravi uniformirana policija (se mi zdi)

8.Na glede kaj delimo ogled?

- po značaju (ali je to operativnotaktično dejanje ali formalno preiskovalno dejanje)
- po času (ali se opravi v predkazenskem postopku ali v preiskavi, med glavno obravnavo in izven nje)
- po izvajalcu (ali je to policist, kriminalist, preiskovalni sodnik ali sodnik)

9. Kako poteka ogled v predkazenskem postopku?

Opravlja se kot nujno preiskovalno dejanje še pred formalnim sklepom o preiskavi. Ponavadi se opravi takoj ko je bilo odkrito dejanje, ki kaže na znake kaznivega dejanja, da bi se tako potrdil sum da je bilo tako dejanje res storjeno. Okc dobi prve informacije, tja pošlje patroljo da ta zavaruje kraj in da prve informacije, potem se tja pošlje ogledno skupino, po potrebi pa tudi javnega tožilca in preiskovalnega sodnika

10. Ogled med preiskavo

Uporablja se redkeje, predvsem takrat, ko na začetku zbiranja informacij še ni znan kraj kaznivega dejanja. Sicer so do takrat dokazi že ponavadi uničeni, ampak vseeno je koristen. Opravi ga preiskovalni sodnik in ima dokazno vrednost.

11. Zakaj se opravlja ogled med sama obravnavo- ima tak ogled dokazno vrednost?

Opravi se, če glede na izvedene dokaze, izjave strank, prič in izvedencev pride do nejasnosti, ki jih je možno odpraviti le z neposrednim ogledom kraja dejanja. Tak ogled vodi predsednik sodnega senata, in tak dokaz je neposredno uporabljev v dokaznem postopku.

12. Kako se deli ogled po izvajalcu?

Ogled lahko opravljajo policisti iz lokalnih kriminalističnih enot ali kriminalisti, sodniki in preiskovalni sodniki. Če ni preiskovalnega sodnika, ogled vodi uniformirana policija

13. Ali, če opravijo ogled le kriminalisti, ima ta ogled dokazno vrednost?

Da ima, narejen mora biti le po določbah zkp, torej kot formalno dejanje. Preiskovalni sodnik je redko prisoten, sam se odloči ali bo prišel na kraj dejanja, to pa je v celoti odvisno od njegove presoje.

14. Kako se deli ogled po značaju?

Ogled se lahko razlikuje po tem, ali gre za operativnotaktično dejanje ali gre za ogled kot formalno preiskovalno dejanje, ki mora biti opravljeno po določenih obličnostnih, ki jih narekuje zkp, ter se lahko potem uporabi v dokaznem postopku. Ogled kot operativno tehnično dejanje pa služi predvsem za zbiranje informacij o kaznivem dejanju, ima torej je spoznavno, hevristično vrednost .

15. kako se deli ogled po objektu?

Sicer drži, da se skoraj vedno opravlja ogled na kraju dejanja, lahko pa se ogled izvede tudi na nekem predmetu ali zrtvi.

16. Kaj je kraj dejanja?

Kraji dejanja so kraji, kjer so se zgodili kriminalistično pomembni dogodki.

17. kaj je odhod na kraj dejanja?

Je posebna vrsta ogleda, ki pa nima dokazne vrednosti, saj tak dokaz nebi bil pridobljen po pravilih zkpja. Včasih se v praksi zgodi, da osumljenec prizna da je vlomil v hiše in kradel, ne ve pa naslovov in podobnega, zato kriminaliste ali policiste pelje na kraj zločina.ž

18.Naštej faze ogleda!

- prijod in zavarovanje kraja dejanja
- orientacija na kraju dejanja
- statična faza ogleda
- dinamična faza ogleda
- dokumentiranje stanja

19.Ali se lahko strinjamo s trditvijo, da je ogled nujni in prvi preiskovalni ukrep?

Da, lahko, saj je od hitrega prihoda na kraj in zavarovanja najdenih stvari odvisna kakovost najdenih sledi in drugih dokazov, s tem pa seveda usoda celotnega kazenskega postopka.

20.Kdo pride ponavadi prvi na kraj dejanja?

Največkrat pride prva na kraj dejanja uniformirana policija, ki kraj zavaruje do prihoda ogledne skupine.

Njihove naloge so:

- pomagti zrtvi
- ob tem poskrbeti za popis prvotnega stanja, in sicer pred premikanjem zaradi prve pomoči
- ugotoviti, ali je kdo drug kaj spreminjal in to tudi zapisati
- kraj dejanja ustrezno zavarovati in prepričati dostop nepooblaščenim osebam

Vodinič:

- kraj dejanja vidno označiti in zavarovati, prepričati dostop nepooblaščenim osebam in označiti sledi, ki so jih povzročili policisti sami
- vsa vrata zakleniti in zapreti vsa okna.
- če so sledi na prostem, in jim grozi uničenje, jih je potrebno zavarovati
- zbrati obvestila oseb, ki so na kraju dejanja in zadržati morebitne osumljence

21.Kaj stori ogledna skupina?

Orientira se na kraju dejanja, vodja te skupine se seznanja z prvimi ugotovitvami in Razmisli o taktiki izvajanja ogleda, o razporeditvi članov ogledne skupine , o nujnih ukrepih in o morebitnem sodelovanju strokovnjakov in izvedencev....

22.Kaj se počne v statični fazi ogleda?

V tej fazi ogleda se ne sme ničesar dotikati, marveč se predvsem ogleduje stanje v prvotni, nespremenjeni obliki. Hkrati je potrebno to stanje tudi popisati s fotografijami, videoposnetki, skicami....

Fiksiranje stanja je potrebno, da bi lahko kadarkoli kasneje obnovili razmere in s tem ugotovili pomembne okoliščine, ki se sprva ne zdijo pomembne, Pomembno je tudi za kasnejšo rekonstrukcijo dejanja.

V statični fazi ogleda se opravljajo tudi mislene naloge, potrebno si je odgovoriti na zlasti vprašanja kriminalistike.

23.Katere so prednosti snemanja ogleda s kamero, fotografiranja?

Kot smo že rekli, je natančno fiksiranje stanja pomembno za razjasnitev okoliščin, ki nam postanejo pomembne šele čez nekaj časa. Pomembno je tudi za rekonstrukcijo dejanja,ko je potrebno izdelati model, da se res ujema v vseh podrobnostih. Poleg tega z videopostnekom zadovoljimi podatkov željno množico, ki niso pooblaščen za vstop na kraj dejanja. Poleg tega pa videopostneki predstavljajo tudi znatno pomoč ostalim kriminalistom, ki niso neposredni vpleteni v primer, da mogoče tudi oni pogledajo in sestavijo svoj vidik preiskovanja, ki lahko pomaga kolegom pride delu.

24.Kaj se počne v dinamični fazi ogleda?

V tej fazi kriminalisti podrobneje pregledujejo najdene sledim jih obračajo, slikajo preverjajo, pakirajo,. Prav tako je pomemben misleni proces. V statični fazi je ta induktiven, pri dinamični fazi pa deduktiven.

25.Kaj spada pod taktiko opravljanja ogleda?

Pod taktiko opravljanja ogleda spada vse v zavezi z pravilnim izborom taktike ogleda, razvrščane skupin, postavljanje jasnih naročil glede delovanja skupin,...

26.Katere so metode opravljanja ogleda?

Poznamo sestematični način iskanja, kjer se pregleda vsak košček prostora ali terena. Tak način se opravlja pri težjih delktih.Poleg tega poznami hevristični način iskanja sledov, kjer se pozornost usmirja v iskanje sledov tja, kjer je po postavljenih verzijah najbolj verjetno, da jih bodo tam našli.

27.Kdaj opravljamo ogled od širše okolice proti ožji in kdaj obratno?

Z obrobja proti srediču morama opravljati ogled, če je krog ogleda velik, iz središča pa tedaj, ko je ogled usmerjen predvsem v en objekt in ni potrebno iskati sledov na širšem območju.

28. Katere so taktike iskanja sledov? Opiši jih!

-iskanje v obliki spirale- preiskovalci se v obliki spirale gibajo do središča dogodka in preiskujejo teren. OD zunaj navznoter gredo takrat, kadar je kraj kaznivega dejanja velik, obratno pa takrat, ko je ogled usmerjen predvsem na en objekt

-iskanje v smislu hodnika- preiskovalci razdelijo kraj kaznivega dejanja na kvadrat in tam potegnejo vzporednice, tako da se kraj kd razledi na enake dele. IN potem iščejo sledi med temi vpozrednicami.

-razdelitev na kvadrate- vodja ogleda razdeli kraj na kvadrate, potem pa vsaka skupina dobi v preiskavo en kvadrat, katerega mora temeljito pregledati

-razdelitev površine na dele kroga-postopek je enak kot pri razdelitvi na kvadrate, le da se tu oblikujejo krogi

28.Zakaj je potrebna percepcija in apercepcija?

Percepcija je pomembna, ker z njo zaznavamo in čutno opazujemo okolje okrog nas. Apercepcija pa pomeni dojetje teh dejstev, poglobljanje v dejstva, njihovo razumevanje in prodiranje v pojav. Ti dve dejavnosti sta pomembni, ker pri ogledu torej ni dovolj le čutno zaznavanje nekih okoliščin, ampak moramo pri tem uporabljati miselno dejavnost in razumevanje.

29.Kaj je reflektivno mišljenje pri ogledu kraja dejanja?

Reflektivno mišljenje pomeni zapolnjevanje praznin pri miselni rekonstrukciji dejanja. Kriminalist na podlagi lastnega mišljenja in zaznavanja sklepa, kako bi deloval, če bi bil storilec. Torej se sam poistoveti z njim.

30.Katera dejstva so negativna pri ogledu?

Negativna dejstva so tista, ki bi morala obstajati, če bi dejanje potekalo po določeni zastavljeni verziji, pa jih ni. Ali pa da so neka dejstva, ki jih po postavljeni hipotezi nebi smelo biti. Te je mogoče zaznati le z logičnim sklepanjem v več smeri. Seveda je pogoj za obstoj negativnih dejstev postavitve verzij.

31.Kako se postavlja verzije ob ogledu?

Verzije ob ogledu je potrebno postaviti, prevsem tipične verzije. Prav tako pa je izjemno pomembno da se upoštevajo tudi verzije obrambe. To pomeni pojasnjevanje dogodka s stališča obrambe.

32. Katere strukture mišljenja so potrebne pri ogledu?

Pri izvajanju ogleda je pomembno produktivno mišljenje, reproduktivno, logično in ustvarjalno intuitivno.

33. Kaj pomeni miselno modeliranje?

Misljeni model je simbolična informacijska predstava, ki ima določene podobnosti z realnostjo, kjer lahko dogodke premislimo, pretvorimo, in s tem potem po analogiji prenesemo na realnost in pridobimo s tem nove informacije.

Torej pri ogledu preiskovalec izdelava miselni model situacije na kraju dejanja zlasti tedaj, ko je kraj dejanja spremenjen in neposredno ugotavljanje dejstev ni več mogoče, s pomočjo modela pa jemo mogoče preveriti informacije in odkriti nove.

34. Opredeli pojav subcesije oz. podzvestnega percipiranja!

Subcesija deluje tako, da človek podzvestno zavrača nesprejemljivo senzorno gradivo. Človek sledi le eni hipotezi in zavrača vse druge, in bo s tem omejen v zaznavanju dejstev, saj ne bo sprejemal tistih dejstev, ki niso v skladu z njegovo postavljeno hipotezo in jih zaradi tega ne bo pričakoval, zato jih tudi ne bo zaznal.

35. Kaj je pojav iluzij, zakaj se pojavljajo?

Pojav iluzij pomeni, da človek napačno zaznava sicer objektivno dejstvo. Nastaja zaradi napačnega predstavljanja dejstev, v sk

DOKUMENTIRANJE OGLEDA

1.V čem je pomen dokumentiranja?

Ogled nima samo spoznavne vrednosti, pač pa tudi dokazno, zato je pomembno, da se stanje, kakršno je bilo, z vsemi skicami, fotografijami in videoposnetki čimbolj natančno in nesporno zapiše v zapisnik o ogledu. Kot smo že rekli, je to pomembno predvsem z dokaznega vidika, seveda pa tudi za nadaljevanje preiskave.

2.Kaj je zapisnik?

Zapisnik o ogledu je končni rezultat ogleda in dokazni vidik tega dejanja. Zapisnik, skice in fotografije že pomenijo določen izbor tistega, kar je neposredno ugotovil ogran, ki je opravil ogled. Od vseh dejstev, stavri in dokazov, ki jih preiskovalci najdejo na kraju dejanja, zabeležijo le tiste, ki bi lahko bili pomembni za dokazni postopek. Potrebno se je držati načela preveč ne škodi ☺

3.Katera sta dva konflikta pri pisanju zapisnika?

Ogled naj bi bil izbiren, selektiven, ker resnično ni možno opisati vseh predmetov in razmer ki so najdene na kraju dejanja, po drugi strani pa se kaže teznja po temeljitosti in do čimbolj natančnega popisnega stanja.

Zato pa vsi kriminasični teoretiki poudarjajo dejstvo, da je potrebno kraj dejanja fotografirati, posneti z videokamero, da zajame vse okoliščine, ki bodo mogoče šele čez nekaj časa postale relevantne, ko bo znanih več dejstev.

4. Kaj vsebuje zapisnik?

- opis pristopa na kraj dejanja
- opis ozjega kraja dejanja (kraj najdbe trupla, kraj posilstva,...)
- opis središča dogodka oziroma objekta napada
- specialni zapis mnenja sodnomedicinskih in drugih izvedencev ali strokovnjakov.
- prilaganje skic, fotografij...

5.Kaj je problem pri zapisniku?

Upoštevati je potrebno spremembo ene vrste informacije v drugo. Neposredno ugotovljena dejstva in dokazi se z opisom spremenijo v drugo vrsto informacij in tako spremenijo nekaj svojih značilnosti.

REKONSTRUKCIJA IN EKSPERIMENT

1.Kaj je rekonstrukcija?

Rekonstrukcija je periskovalno dejanje, ki je namenjeno temu ,da se preverijo dokazi in ugotovijo in predvsem razjasnijo dejstva, ki so pomembna za nadaljno izvedbo kazenskega postopka.Z njo se ponovijo situacije in dejanja v razmerah, ki se je po izvedenih dokazih dogodek pripetil. Namen rekonstrukcije je torej preveriti ze zbrane dokaze in ugotoviti morebitna nova dejstva.

2.Kakšno opredelitev ima v ZKP?

Opredejeni so pogoji, namen in pojem: da se preverijo dokazi in ugotovijo dejstva, ki so pomembna za razjasnitev stvari, sme organ, ki vodi postopek, odrediti rekonstrukcijo dogodka tako, da se ponovijo dejanja in situacije v razmerah, v katerih se je po izvednih dokazih dogodek pripetil. Rekonstrukcija se ne sme opravljati tako, da bi zalila javni red in moralo, ali da bi bilo v nevarnosti življenje ali zdravje ljudi.

3.Kakšna je razlika med rekonstrukcijo in ogledom?

Namen rekonstrukcije je preveriti že zbrane dokaze in ugotoviti morebitna nova dejstva. Pri ogledu pa preiskovalci iščejo dokaze in ugotavljajo dejstva v njihovi nespremenjeni, izvorni obliki. Pri rekonstrukciji umetno ustvarjajo ponovitev dejanja, in gre torej za aktivni poseg preiskovalcev v samo dogajanje. Temelj za rekonstrukcijo so dokazi, zbrani z ogledom.

4. Kaj je preiskovalni eksperiment?

Je dejanje, s katerim se overjajo različne okoliščine in dejstva, ki so v zvezi z kaznivim dejanjem. Ne gre za ponovitev celotnega dejanja, ampak samo določenih segmentov. Opravi se tako, da se v sporno dejnasko stanje uvedejo določene okoliščine ter se ta eksperiment opravi tako, da je čim bližje razmeram ob kaznivem dogodku.

5. Vrste rekonstrukcije in eksperimenta!

Rekonstrukcija se lahko opravi kot procesno dokazno dejanje, lahko pa kot kriminalistično taktično opravilo. Zelo redko se zgodi, da bi se rekonstrukcija pojavila v predkazenskem postopku, saj takrat ponavadi še ni zbranih dovolj dejstev.

Vrste:

- ali je na določeno razdaljo mogoče videti nek dogodek ali prepoznati določeno osebo
- ali je možno da je z danega kraja mogoče slišati nek zvok, strel, glas, pogovor,
- ali je neko dejanje sploh možno izvršiti na določen način
- ali ustrezna dejavnost lahko povzroči takšne posledice
- ali je mogoče v določenem času priti iz enega v drug kraj
- ali neko orodje pušča takšne sledi, ki so najdene pri ogledu
- ali so izjave prič ali obdolžencev resnične

6. Imata rekonstrukcija in ekspreiment procesno vrednost?

Imata ralično dokazno vrednost, odisno ali gre za potrditev ali zavrnitev postavljene hipoteze. V primeru, ko preiskovalci ugotovovijo, da nekega dejanja ni mogoče

opraviti na določen način, je tak dokaz absoluten. Dvoma ni, hipoteza je zavrnjena. Če pa je postavljena hipoteza potrjena, le to le indic ki dopušča možnost, da je dogodek potekal, kot je opisano. To povečuje njegovo verjetnost, toda ne izključuje možnosti nasprotja oziroma naključja. Dokaz torej ni absoluten.

INDICIALNA METODA ODKRIVANJA KAZNIVIH DEJANJ

1. Na kateri dve skupini razdelimo kriminaliteto s stališča odkrivanja in preiskovanja?

-na kazniva dejanja, katerih posledice dejanja so očitne

-na kd, ki ostanje skrita, za katera se sploh ne ve in sumi

Indicialno metodo odkrivanja kaznivih dejanj se uporabi predvsem pri skritih kaznivih dejanjih in pri dejanjih, kjer osumljeni ni takoj znan. Takšna kazniva dejanja odkrivamo s pomočjo indicev.

2. Kaj je indic?

V dokaznem pravu pomeni indic posredni dokaz, medtem ko v kriminalističnem smislu pomeni indic sumljive okoliščine oziroma razloge za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje in da ga je storila določena oseba.

3. Kaj je indic v procesnem pravu?

Je posredni dokaz, ki šele z logičnim sklepanjem omogoča spoznavanje pravno relevantnih dejstev. Torej z logično argumentacijo sklepamo o obstoju pravo relevantnih dejstev, kajti indic sam po sebi ni pravno relevanten. Neposredni dokazi pa omogočajo neposredno ugotavljanje dejstev.

4. Ali obstaja razlika med procesno vrednostjo posrednih in neposrednih dokazov?

Da. Neposrednim dokazom pripisujejo večji pomen. Razlike so v načinu argumentacije, ki je pri neposrednih dokazih kategorični, pri posrednih dokazih pa verjetnostni sklep, zato je možnost napačnega sklepanja in logičnih napak pri posrednih dokazih večja.

5. Ali so indici v kriminalističnem pomenu tudi indici v procesnem pomenu?

Nekateri indici v kriminalističnem pomenu se uporabljajo tudi kot posredni dokazi v kazenskem postopku (navzočnost na kraju dejanja, sledi, predmeti, motiv, sumljivo obnašanje)

6. Naštej vse kvalifikacije indicev!

- indici glede na časovno opredelitev (pred, med in po)
- indici ki kažejo na storilca, na kaznivo dejanje, ali na storilca in kaznivo dejanje
- vrste: materialni, psihološki, v korist obdolženca, v škodo obdolženca

7. Kateri so indici pred, med in po dejanju?

- indici pred dejanjem- značaj, motiv, pripravljala dejanja, izražanje volje za kd, sumljivo obnašanje, predkaznovanost, telesne in duševne lastnosti, poznavanje okoliščin, spraševanje o okoliščinah
- indici med dejanjem- nazočnost na kd, posest sredstev in orodij za izvršitev kaznivega dejanja
- indici po dejanju- sledi kaznivega dejanja, korist od denarja, psihične posledice kaznivega dejanja na storilcu (pomembni so za taktiko zaslišanja)

8. Kateri so pozitivni in kateri so negativni indici?

Pozitivni indici so tisti, ki osumljenca obremenjujejo, negativni indici pa so tisti ki naj bi ga razbremenjevali. Zlasti negativnim indicom posvečajo kriminalisti premalo pozornosti.

9. Kako pridemo do indicev?

Do indicev pridemo z zbiranjem obvestil od občanov, z lastnim opazovanjem in poizvedovanjem, iz sredstev javnega obveščanja ali jasvni govoric, iz anonimnih prijav, z opreativno taktičnimi dejanji, z hišno preiskavo.....

10.Opiši tri pomembne metode pri delu z indici?

Ta so metoda akumulacije, difundiranja in eliminiranja.

Akumulacija pomeni metodo, ki sistematično zbira indice, ki v medsebojni povezavi kasneje povečujejo utemeljenost suma, da je bilo strojeno kaznivo dejanje in da ga je storila določena oseba. To je za to, ker indic sam po sebi še ne pove zadosti, z gostitvijo indicev pri določeni osebi pa se večja verjetnost storitve kr.

Metoda difundiranja je povezana z negativnimi dejstvi. Dejstvo, da nekaterih indicev ni, pa bi morali na podlagi postavljene verzije tam biti, zmanjša verjetnost te iste postavljene verzije, je pa ne zavrača kot nemogoče.

Metoda eliminacije pomeni, da obstoj enega elementa nujno pomeni neobstoj drugega elementa.- če je potrjen alibi, to pomeni da ni mogel biti na kraju kaznivega dejanja in ni storilec.

11.NA kateri logični metodi temelji indicionalna metoda odkrivanja kaznivih dejanj?

NA induktivni. Gre za sklepanje s posameznega na splošno. NA podlagi enega indica sklepamo na splošno verzijo. JE verjetnostnega značaja.

12.Kaj pomeni kongruentnost sklepov?

Sklop nekih trditev je kongruenten, če so v takšnem odnosu, da je predhodna verjetnost vsake od njih povečana, če se ugotovi resničnost drugih.

13. Kaj pomeni koherentnost dejstev?

To pomeni, da v zbranem gradivu ni nasprotujočih si neskladij, da je vse kot en mozaik, da se vsi dejstva in dokazi ujemajo ter se medsebojno dopolnjujejo, kakor to zahteva postavljena verzija.

14. Pomen navzočnosti na kraju dejanja!

Je eden izmed najpomembnejših in najstarejših indicev. Predvsem pri klasičnih deliktih je navzočnost nujni indic, saj je narava kd taka, da mora biti storilec prisoten na kraju zločina. Večje je število ljudi na kraju dejanja, manjšo moč ima tak indic.

15. Kaj je pomembno za uspešno uporabo indica?

- ugotoviti točno kdaj je čas izvršitve kaznivega dejanja
- čas navzočnosti osumljene osebe na kraju dejanja

16. Kako se ugotavlja navzočnost na kraju dejanja? (enako se ugotavlja alibi)

- Z izjavami prič, ki so to osebo videle na kraju dejanja ali pa vsaj v njegovi blizinitorej pred kaznivim dejanjem, med kaznivim dejanjem ali po kaznivem dejanju
- s predmeti, ki jih je storilec pustil ali odnesel s kraja dejanja (pusti tam orodje, s kraja odnesel denarnico zrtve)
- na podlagi sledi storilca, ki jih je pustil na kraju dejanja, ali pa na sledi, ki jih je odnesel s kraja dejanja.,
- s psom slednikom

17. Katere so oblike alibija in kaj kaže na lažen alibi?

pozitivno dejstvo: npr da je priča videla osumljenca na nekem drugem kraju. To pomeni, da ni bil na kraju dejanja. Tak alibi je absoluten in izključi krivdo, če je resničen.

Negativno dejstvo; priče bi osumljenca morale videti na kraju zločina, če je storilec, pa ga niso. JE prav tako negativen dokaz, ampak manjše vrednosti, in sicer tako dolgo, dokler se povem ne izključi možnost skrivanja.

NA lazen alibi, ki je zelo obremenilni indic, kaze:

- osumljeni pravi da je bil sam in njegove trditve ne more nihče preveriti
- ponudi alibi šele čez določen čas
- izjavlja da je bil v blizini, a ne na kraju kaznivega dejanja
- potrjena je bila njegova navzočnost na kraju, ki je tako blizu kraju kaznivega dejanja, da bi lahko v zelo kratkem času prišel do tja
- sklicuje se na neznane ali nedosegljive osebe
- alibi očitno nasprotuje zivljenjskim navadam osumljenca
- osumljeni pretirano podrobno opisuje vsako minuto kritičnega časa
- izjave prič so si podobne kot jajce jajcu

18. Katera od zlatih vprašanj kriminalistike se tičejo motiva?

Zakaj in kdo

19. kaj je treba ugotoviti pri kaznivem dejanju, kar se tiče motiva?

Ali je iz okoliščin kaznivega dejanja, na način izvršitve kaznivega dejanja mogoče ugotoviti motiv. Potem, ko smo le tega razbrali iščemo osebe, ki bi imele tak motiv. Potem pa pri konkretnem osumljencu preverjam, če je zares imel tak motiv.

20. Kakšen je pravni pomen motiva?

-namen (motiv) storilca je sestavni del kvalifikacije kaznivega dejanja, in torej brez motiva ni tega kd,lahko pa je zaradi motiva dejanje težje kvalificirano

21.Kaj je fingiran motiv?

Fingiran motiv nastane, ko storilec namenoma prilagodi sledi in okoliščine kaznivega dejanja tako, da bi prikriji pravi motiv in da bi preiskovalce z lažnim motivom speljal na napačno pot.

22.Katera vprašanja se sprašujemo, ko nas zanima značaj storilca?

Na kakšne vrste značaj kažejo okoliščine kaznivega dejanja? Kdo je sposoben to storiti? Ali ima konkretni osumljenec značaj, ki ga lahko izberemo iz okoliščin kaznivega dejanja?

23.Kaj je notranja situacija značaja?

Ni identična z značajem, saj lahko osebe z zelo različnim značajem pridejo v enako notranjo situacijo,Zunanja situacija značaja pa pomeni priložnost, objekt napada, okoliščine, sredstvo izvršitve...

24.Kakšen je pomen značaja kot indic v kriminalističnem in procesnem pomenu?

Značaj je lahko indic v kriminalističnem pomenu, ne pa v dokaznem pomenu

25.Pomen predkaznovanosti

Predkaznovanost obstaja že pred izvršitvijo kaznivega dejanja, uporablja pa se šele po izvršitvi kaznivega dejanja. Okoli 11% ljudi je povratnikov, zato je to pomembne indic, sploh za istovrstna kazniva dejanja

26.Kdo so specialni povratniki?

To so osebe, ki potem, ko so že bile kaznovane, še naprej izvršujejo kazniva dejanja, za katera so bili že prej kaznovani

27.Kaj je *perseveranca*?

Storilci ne samo da ponavljajo istovrstna kazniva dejanja, temveč jih celo izvršujejo na enak način, imajo enak modus operandi. To pomeni perseveranco, ponavljanje istovrstnih načinov delovanja, ki postane značilnost posameznega storilca

28.Pomen modus operandi!

Glede na značilnosti je mogoče pri konkretnem kaznivem dejanju primerjati značilnosti dejanja z modus operandi evidenco, in ugotoviti morebitne podobnosti ali ujemanja, kar je zagotovo pomemben indic za iskanje storilca.

29. Pomen pripravljalnih dejanj in izražanje volje kot indic

Indici pred dejanjem so pomembni tudi za morebitno preprečevanje kaznivih dejanj. Pripravljalna dejanja in izražanje volje je pogosto indic, da se bo zgodilo neko kaznivo dejanje. Pri nekaterih kaznivih dejanjih je možno prav s temi indici sploh odkriti kaznivo dejanje. Tega indica ni, če so kazniva dejanja storjena v trenutku, v trenutnih odločitvah.

30.Katere so sumljive okoliščine, ki kažejo na to, da se bo zgodilo kaznivo dejanje?

- neznane osebe si ogledjejo objekte brez posebnega vzroka
- opazovanje oseb, njihovega zadrževanja in gibanja, spraševanje o njih brez razloga.
- skrivni opazovanje, sumljivo obnašanje
- povpraševanje po osebah, ki so neznane v tem okolju
- nabava sumljivih predmetov ali količine hrane, ki niso namenjene posebni uporabi
- različni pogovori o osebah, hišah, dragocenostih..

31. Kakšen je pomen posledic kaznivega dejanja v storilcu?

Psihično delovanje storilca izhaja iz njegove skrbi da bo odkrit in obsojen. Vsako kaznivo dejanje pusti na osebi določene posledice. Intenzivnost le teh je odvisna od osebe storilca, od časa, ki je minil od kd, podzavestno tlačenje dogodkov...

32. IZ katerih elementov je sestavljeno psihično delovanje storilca po opravljenem kaznivem dejanju?

- zavest, da je prav on storil kaznivo dejanje
- občutek krivde
- strah pred odkritjem in kaznijo

33. Kako lahko kriminalisti izkoristijo vedenje storilca, da je on storil kaznivo dejanje?

Zavest, da je storil kaznivo dejanje je pomemben zato, ker storilec pozna vse podrobnosti kaznivega dejanja, tudi takšne ki jih niso ugotovili preiskovalci in jih tudi druge osebe ne morejo poznati. Opis takšnih podrobnosti je pomemben indic, da je nekdo storil takšno kaznivo dejanje. Prav poznavanje podrobnosti v zvezi z kaznivim dejanjem je glavni pogoj in razlog za uporabo indirektnih metode poligrafskega testiranja.

34. V čem se kaže strah pred odkritjem in kako lahko kriminalisti to izkoristijo?

Kaže se v psihomotoričnem nemiru in v različnih dejanjih, ki vzbujajo sum:

- storilec se še posebej zanima za kaznivo dejanje in potek preiskovanja, posluša, aktivno sodeluje, skuša preiskavo usmerjati...
- storilec takoj po dejanju zapusti kraj kjer je zivel, se skriva, spremeni svoj videz...
- storilec se vrača na kraj kaznivega dejanja
- storilec spremeni svoj način življenja, začne pijančevati
- storilec se brani in zagovarja, še preden da ga je sploh kdo kdarkoli obtožil
- jecla, potni se, suh jezik,..

35. Kdaj je ta indic pogostejši, kdaj pa ne?

Navedeni indici so pogosti predvsem pri priložnostnih storilcih ter naključnih storilcih. Poklicni in patološki storilci takih znamenj praviloma ne kažejo, saj nimajo občutkov krivde ali slabe vesti. Kljub temu pa tudi takšni storilci kažejo na posamezne psihične posledice, le na drugačen način. Se recimo hvalijo, hranijo predmete zrtve...

INFORMATIVNI RAZGOVOR IN ZASLIŠANJE

1.Značilnosti osebnih dokazov

Neposrednost- pri razlagi izjav ni potrebnega nekega logičnega mišljenja ali česa podobnega, potrebno je potrditi verodostojnost izjave same. Osebni dokazi so lahko nepsoredni ali posredni.

2.Kakšen pomen imajo izjave, ki jih daje domnevi storilec?

Pomembne so, ker podrobnosti samega kaznivega dejanja pozna le storilec, in je zato pomemben vir informacij, je tudi najpopolnejši. Zato je preiskovanje usmerjeno prav k njemu in ga zeli organi pregona čimbolje izkoristiti,

Temeljito izpraševanje domnevnega storilca je pomembno tudi takrat, ko določenega kaznivega dejanja ni mogoče razjasniti z materialnimi dokazi. Sploh pa lahko z izjavo domnevnega storilca spoznamo tudi subjektivne elemente, ki jih drugače nebi mogli ugotoviti.

3.Kaj je psihologija izjav?

Psihologija izjav je posebna veja kriminalistike, ki proučuje normalne duševne procese, ki nastajajo in se razvijajo pri udeležencih kazenskega postopka v času zaslišanja. Vsak človek drugače zaznava določen dogodek in si ga drugače razlaga, zato je pomembno da upoštevamo tudi te vidike.

4.Opiši shemo duševnih procesov pri pričah!

Zaznavanje, pomnjenje in reprodukcija

-zaznavanje je pogoj za poznavanje nekega dogodka. Odvisno je od fizioloških (ostrina vida, sluha) in psiholoških posebnosti posameznika (interes, motivacija, pozornost), ter seveda objektivnih okoliščin.

-pomnjenje-potem ko je priča nek dogodek zaznala in ga apercipirala, ga je shranila v spomin, kjer pa se dogajajo procesi pozabljanja, mešanja z drugimi vtisi, represija in obrambni mehanizmi.

Reprodukcija pomeni priklic dogodkov iz spomina, pri tem so pomembne individualne sposobnosti ter taktika razgovora in zaslišanja

5. Kakšne so možnosti za napake pri pomnjenju prič?

- trajne ali začasne vrzeli v spominu, ki se jih priča zaveda
- trajne ali začasne vrzeli v spominu, ki se jih priča ne zaveda, ampak jih ne zapolnjuje
- vrzeli v spominu, ki se jih priča ne zaveda, ampak jih zapolnjuje z drugimi predstavami glede na običajen potek dogodkov
- časovni premiki glede toka dogodkov
- delno spreminanje, ko se del dogodka zamenja z nekim drugim dogodkom
- razrešitev: del dogodka, ki se ga ne spominja, zapolni z okoliščinami, ki se niso zgodile
- razširitev iz sanj

Da bi se izognili napakam pomnjenja, je potrebno čimprej po dogodku napraviti zaslišanje in preprečiti priči da bi izmenjevala vtise

6. Ali sme policija opravljati zaslišanje?

Da, po novi odločbi zkp sme. Torej lahko opavi formalno zaslišanje osumljenca, če je prisoten njegov zagovornik, seveda pa mora biti zaslišanje opravljeno po določbah zkpja. O tem se napravi zapisnik, ki lahko služi kot dokaz v nadaljnjem postopku.

7. Kakšna je razlika med zaslišanjem in razgovorom?

Namen razgovora je zbirati informacije o kaznivem dejanju in storilcu, da bi tako prišli do konkretnega osumljenca in prišli do spoznanja o zlatih vprašanjih kriminalistike. Gre torej za iskanje in pomeni podlaga za začetek kazenskega postopka. Kriminalist dela vse na »frišno«, preiskovalni sodnik, ki vodi postopek zaslišanja pa ima že nekaj materiala, ki ga je predhodno zbrala policija in v tem smislu ze ima postavljene neke hipoteze in verzije, torej je delo kriminalista veliko manj osredotočeno, iskati mora v različnih smereh, tipati na različna področja... Poleg tega je ponavadi v intervjuju bolj sproščeno ozračje. Ni togih oblik razgovora po zkpju, ni prostora za taktiko, za drzanje zaslišane v negotovosti in podobno.

8. Obveznosti in pravice priče ter zaslišanega pri zaslišanju

Osumljenec

- pravica do molka
- pravica do zagovornika
- pravica do jasnih in direktnih vprašanj
- .pred zbiranjem obvestil mu morajo povedati česa je osumljen
- da se ni dolzan izpovedati zoper samega sebe ali koga bliznjega
- da ni dolzan priznati krivde
- vse kar bo povedal, se bo uporabilo zoper njega

Priča

- dolzna je govoriti resnico
- ni se dolzna izpovedati zoper sebe ali koga bliznjega, če bi s tem spravila sebe ali svoje bliznje v hudo sramoto, znatno materialno škodo ali kazenski pregon
- pravico do nepričanja, če je privilegirana priča

9. Postopek pri razgovoru

Policija lahko občana pridrži in mu tako vzame prostost, veljajo zanj pooblastila iz 4.člena ZKP: mora biti obveščen o razlogih za odvzem prostosti, poučen da ni dolzan ničesar izjaviti, da ima pravico do takojšnje pravne pomoči in da je pristojni organ na njegovo zahtevo dolzan obvestiti o odvzemu prostosti njegove najblizje. Zatem lahko opravijo formalno zaslišanje.

Lahko pa osebe ne pridržijo in opravijo ravno tako formalno zaslišanje:

- da bi se to formalno zaslišanje lahko uporabilo kot dokaz, mora biti navzoč zagovornik
- če ni zagovornika, pa so se mu prebrale miranda pravice, se sestavi uradni zaznamek, ki ostaja v spisu

Preden začne policija zbirati izjave od osumljenega mu mora povedati, katerega kaznivega dejanja je osumljen in kaj je podlaga za sum, terga poučiti, da ni dolzan ničesar izjaviti in odgovarjati na vprašanja, če pa se bo zagovarjal, pa se ni dolzan

izpovedati zoper sebe ali svoj bliznje, ali priznat krivde, in da ima pravico do zagovornika in da bo vse kar bo povedal uporabljeno kot dokaz na sodišču.

10. Kaj je strategija razgovora in zaslišanja

S pojmom strategija opredeljujemo splošno usmeritev delovanja kriminalista ali preiskovalnega sodnika pri zaslišanju domnevnega storilca in ugotavljanju njegove krivde.

11. Katere 3 najbolj pogoste strategije uporabijo preiskovalci?

Strategija presenečenja

Strategija preverjanja

Strategija mehčanja

Strategija otipavanja

Strategija presenečenja je v tem, da preiskovalci osumljenega bodisi takoj in odkrito obtožijo kaznivega dejanja, ali pa ga nekaj časa pustijo v negotovosti, nato pa mu predočijo celotno dokazno gradivo.-to taktiko uporabimo pri inteligentnih storilcih in takrat, ko je dovolj dokaznega gradiva

Strategija preverjanja je v tem, da se zasliševalec previdno in tipajoče seznanja s tem, kar ve osumljeni, na koncu pa mu postavlja bolj natančna vprašanja.

ZA strategijo mehčanja je značilno dolgotrajno in zavlečeno zasliševanje- taka metoda je slaba za tistega ki laže, saj se zaplete v svoje lastne lazi

12. Katere so druge, manj pomembne strategije?

- strategija čustvenega stila razgovora
- strategija razumskega stila razgovora
- strategije, kjer je krivda zelo verjetna
- strategije, kjer je krivda tezo verjetna
- sociološke strategije

13. Naštej druge strategije izpraševanja, ki se uporabljajo pri preiskovanju varnostnih pojavov!

- enkratno izpraševanje
- podaljšano spraševanje (med razgovorom se razpravlja še o drugih vprašanih, ki niso neposredno povezana z glavno temo razgovora)
- nepretrgano izpraševanje (daljši razgovor o različnih temah, izpraševalci se menjajo, izpraševanec pa ostaja isti)
- blago izpraševanje (prijateljski odnos)
- nevtralnno vpraševanje (med udeležencema je poslovni odnos, korekten in vvljudem)
- strogo izpraševanje (sicer ga lahko kadarkoli prekine, ampak se mu postavljajo neprijetna vprašanja)

14. Naštej taktike razgovora (ne glede na njihovo dopustnost)

- nakazovanje korektnega postopka
- prepričanje v krivdo
- .prenos odgovornosti
- zmanjševanje moralne teze dejanja
- prijateljski pristop
- sklicevanje na to, da oškodovanec pretirava glede škode
- psihološka kopel (menjavanje prijateljskega in sovraznega odnosa do zaslišanega)
- columbova taktika igranja naivneza
- prikaz brezuspešnosti odpora (zasliševalec razumsko predoči zaslišanemu nesmiselnost zanikanja)
- seznam imen
- laskanje in sklicevanje na ponos, čast
- prostorska in časovna orientacija
- napeljevanje sodelavcev enega proti drugemu
- premislite, preden ogovorite (pripomba, ki zaslišanega sili k razmisleku o tem, ali mogoče preiskovalec ze vse ve)
- opozoriti osumljenca na njegove fiziološke znake
- simpatiziranje z osumljencem

-predlaganje sprejemljivejšega motiva za priznanje

15. Kaj je navzkrizno zasliševanje?

Pod tem razumemo zaslišanje osebe, ki ji več preiskovalcev postavlja vprašanja, in sicer tako, da jo izmenoma in po vrstnem redu zasujejo z vprašanju ter jo navzkriz in počez sprašujejo. S pospeševanjem zastavljanja vprašanj in siljenjem k hitrim odgovorom odvzamejo zaslišanemu možnost za razmislek, in ga silijo k naglim, nepremišljenim odločitvam upajoč, da se bo sam izdal.

16. Kaj je metoda kognitivnega intervjuja?

Njeno bistvo je sprostitev priče, ki daje izjavo in uporaba različnih tehnik, ki omogočajo boljšo obuditev spomina na dogodek.

Glavne metode:

- vzpostavitev konteksta
- popolnost priklica (da opišejo vse, ne le tisto kar se ji zdi pomembno)
- priklic dogodka v različnem časovnem zaporedju
- spreminjanje vidikov

17. Razmerje strategije-taktike

Te metode zaslišanja uporabi glede na taktiko, za katero se je odločil. Taktika pomeni konkretni izbor in načrt uporabe določenih tehnik in njihovo konkretno izvajanje.

18. Katere so dopustne metode razgovora in zaslišanja?

Dopustno je vse, kar je običajno in dopustno v vsakdanjem komuniciranju med ljudmi.

Temelj komuniciranja pri razgovoru in zaslišanju je prosto pripovedovanje osebe o tem, kaj se je zgodilo in drugih okoliščinah dogodka. Obdolzenec se lahko izjavi o vseh okoliščinah ki ga obremenjujejo in vseh ki ga razbremenjujejo. Lahko pa tudi molči, ampak si s tem zapravi možnost zbiranja dokazov v njegov prid.

Ta pripoved se potem dopolni, razjasni, precizira ali preveri z nadaljnjimi vprašanji.

- dopolnilna
- .precizirajoča

- vprašanja za izboljšanje spomina
- kontrolna vprašanja

19. Kaj moramo storiti pri pričah, ki lazejo?

Odkriti je potrebno vzrok za laž, to pa je mogoče ugotoviti s temeljitim preverjanjem izjav, iskanjem notranjih protislovij, iskanjem motiva, podrobnim zaslišanjem o posameznih okoliščinah...

20. Katera je glavna metoda pri storilcu?

Glavna metoda je prepričevanje, to pa sega od argumetiranega besednega prepričevanja do prepričevanja z porabo fizične in psihične sile. Seveda je prepričevanje dovoljeno le z etičnimi in dopustnimi metodami.

Prepričevanje lahko sega na racionalno ali emocionalno področje . Lahko pritiska na razum osumljenca in mu logično predoči tezo dokazov ter nesmiselnost lažne obrambe ali pa pritiska na njegova čustva.

PREPOVEDANE IN DVOMLJIVE METODE ZASLIŠANJA

1. Kaj je prepovedano?

Izrecno je prepovedana uporaba sile, groznje ali drugih podobnih sredstev, da bi se dosegla kakšna izjava ali priznanje.

2. Kakša je fizična sila in kakšna psihična?

Fizična sila pomeni grdo ravnanje, mučenje, psihična pa obljube, goznje, nagovarjanje, preslepitev, opozarjanje na koristi priznanja

3. Vprašljivost metode dolgotrajnega zaslišana:

Pri tem gre tako za psihično kot za fizično silo. Čeprav ima priprti do pravico do 8urnega nepretrganega počitka, ostaja še 16 ur, ko ga preiskovalci lahko uporabijo za zaslišanje. !6 ur trajajoče spraševanje pomeni psihični in fizični napor.

Res pa je, da je potrebno temeljito spraševanje in to traja nekaj časa, ampak definitivno pa ne 16 ur. Razgovor mora trajati torej določen čas, vendar pa ne tako dolgo, da bi zaslišani postal utrujen, nezbran in nesposoben razumeti pomena vprašanj in svojih izjav. Vodijo k upadu obrambne energije in apatijo, zaslišani je pripravljen priznati vse, samo da bi bilo postopka zaslišanja čimprej konec.

4. Vprašljivost metod drobnega kriminalističnega dela- taktika neutrudne temeljitosti

Po vestno opravljene biografiji, ki vsebuje tudi najmanjšo podrobnost, pride preiskovalni sodnik končno na predmet dokazovanja, in to z enako neutrudno preciznostjo v neskončnost. Razgovor, ki traja ure in ure in se nanaša na pomembne in nepomembne zadeve teme in podrobnosti, ima pogosto namen utruditi zasliševanega da bi ta priznal.

5. Katere vrste sugestivnih in kapcioznih vprašanj poznaš? Navedi njihove primere!
Sugestivna vprašanja so tista, v katerih je vsebovano navodilo kako je treba odgovoriti, kapciozna pa so tista, ki izhajajo iz temelja neresničnega dejstva, torej da je osumljeni nekaj priznal, čeprav ni.

Sugestivna:

-popolna disjunktivna vprašanja- takšna, ki dopuščajo le odgovor da ali ne

-nepopolna disjunktivna vprašanja

-ekspektativna vprašanja-terjajo odgovor da ne, so pozitivna ali negativna

Kapciozna:

Vprašanja s predpostavko, vprašanje izhaja iz prepostavke da je nekaj nesporno ugotovljeno, čeprav ni tako. Izhajajo torej iz prepostavke, da je osumljeni nekaj priznal, čeprav ni.

6. Zakaj so ta vprašanja prepovedana?

Zato ker zaslišani hote ali nehote popusti sugestiji spraševalca in odgovori tako, kot ta od njega pričakuje.

7. Zakaj je preslepitev prepovedana?

Zaradi pravic osumljenca, saj je to bolj kot ne izsiljeno priznanje . Preslepitev pomeni, da osumljencu za njegovo priznanje ponudimo neke bonitete, za katere sploh nismo pristojni (lazne obljube, da če pove resnico ga ne bodo obtožili ali ovadili, da bo mileje kaznovan, da bodo odpravili pripor, da bo imel posebne ugodnosti...) Vse to ni v pristojnosti tistega ki zaslišuje, ker je vezano na zakonske določbe.

Prav tako preslepitev pomeni navajanje dejstev, ki niso resnična, da bi se na ta način pridobilo priznanje ali kaka druga izjava.

8. Kaj spada pod specialne tehnike komuniciranja?

Specialne tehnike komuniciranja so pač posebne tehnike, ki je jih uporabljajo pri zaslišanju ali intervjuju. Naprimer, zaslišanemu dajejo pritislovna sporočila, izpraševalec načrtno paralogično zaključuje iz izjav odbodlzenca, daje nov sematični pomen njegovim besedam.

Vse to zaslišanega zmede in postane nesposoben razumeti pravo naravo situacije v kateri je, in ne razločuje kaj je zanj dobro in vedno teže razvija obrambne mehanizme.

9. Kdaj so tudi nedovoljene metode dovoljene?

Takrat, kadar ni smotno da bi se odpovedali izjavi, če ni bila pridobljena na res ekstremno nedovoljen način.

Recimo, dovoljeno je naslednje:

- drzanje zaslišanega v negotovosti (ne ve kaj je priskovalcem znanega o zadevi, vsebini in vrsti dokazov,
- da zasliševalec namenoma ne razkrije lazi zasliševanca da se sam še bolj zapleta vanjo
- zbuditi napačno predstavo o namenu in informaronosti zasliševalca

- oblikovati v njem namen, da uporabi neprimerna sredstva za obrambo
- oblikovati v osumljencu cilje, da bi storil nekaj, kar bi ga pripeljalo v neugoden položaj

10. Kakšen je pomen izjav, pridobljenimi z nedopustnimi metodami

Prepovedano je uporabiti dokaz, ki je bil pridobljen na nedopusten način, prepovedana pa je tudi uporaba vsakega dokaza ali informacije, ki je pridobljena na podlagi tega dokaza. (načelo sadeza zastupljenega drevesa)

KO najdejo stvarne dokaze s pomočjo izjave, ki je bila pridobljena z nedopustno metodo, tedaj je jasno da se sodba ne more opreti ne na obdolezenčevo izjavo, ne na z njo izvedene dokaze.

ČE niso izrecno prepovedane v predkazenskem postopku in če bistveno ne kršijo dolob ZKPja, je take stvarne dokazne možno uporabiti v sonem postopku.

STRATEGIJE OBRAMBE IN STRATEGIJE PRISKOVANJA

1. Opiši namen kazenskega postopka!

V kazenskem postopku gre ka konfliktno situacijo ned dvema strankama, v katerem bi ena stranka rada dokazala krivdo druge, druga pa se brani in izjavlja svojo nedolžnost- ima svojo strategijo obrambe.

2. Kaj je obrambna strategija?

Obrambna straetija pomeni, da skupa razvrednotiti dokaze, zbira dokaze za obrambo, prikriva tiste dokaze, ki bi ga obremenjevali...

Dve vrsti obrambne strategije:

-pasivna: Brani se z molkom

Aktivna: zanika dokaze, zbira dokaze, skriva dokaze

3. Kateri so dejavniki, od katerih je odvisna strategija obrambe?

Spreminjajo se glede na vrsto kaznivega dejanja, obseg in kakovost obremenilnih

dokazov, pravni položaj domnevnega storilca, pretek časa, spretnost zagovornika, racionalizacija dejanja....

4. Kaj so tipične obrambne strategije?

To so temeljne usmeritve, ki jih domnevni storilci uporabljajo v predkazenskem in kazenskem postopku, da bi dosegli svojo oprostitev ali zmanjšali kazensko odgovornost.

5. Navedi tipične obrambne strategije:

- Zanikanje kaznivega dejanja
- sklicevanje na procesne napake v kazenskem in predkazenskem postopku
- sklicevanje na neprištevnost ali zmanjšano prištevnost
- zavlačevanje postopka
- priznanje dejanja, a sklicevanje na višje sile in druge atipične oblike obrambe

Storilci in nedolžnilahko vztrajajo pri eni od omenjenih obrambni strategij, lahko pa jo med postopkom spreminjajo glede na konkretno dokazno in preiskovalno situacijo in na druge pomembne okoliščine.

6. Kdaj pride v poštev taktika zanikanja kaznovega dejanja?

Predvsem na začetku, ko še ni zbrani dosti materialnih in drugih dokazov. Taktike, ki pridejo v poštev so:

- sklicvanje na alibi
- zavračavanje materialnih in osebnih dokazov
- strategijo sklicevanja na teorijo zarote
- zgovarjanje na silobran, nesreče in podobno

7. Pomen strategije alibija in poznega alibija!

Eden najmočnejših indicev v kriminalistiki je navzočnost na kraju dejanja. Storilec je moral biti na kraju dejanja, ko je deloval, drugače nebi bil storilec. Sklicevanje na alibi pa pomeni dokaz, da je bila oseba na nekem drugem kraju v času, ko je bilo storjeno kaznivo dejanje. Dokazan alibi je nesporen dokaz, da določena oseba ni storilec. Kakorkoli močno obremenilni dokazi so zoper njega, vse lahko izniči z alibijem.

Pogosto strategijo alibija uporabijo šele ceč določen čas, kar pa ni uredno, saj to vzbuja sum o verodostojnosti alibija. Če alibi ponudi šele cez določen čas, je velika verjetnost da se je zanj dogovoril z znanci ali pa računa na to, da je spomin prič, ki bi ga lahko videle že malo obledel in ga bodo prepoznale kot da je bil tam in mu s tem dale alibi.

8.NA čem temelji strategija zavračanja materialnih dokazov?

Neme priče postajajo vedno bolj pomembne pri odkrivanju, preiskovanju in dokazovanju kaznivih dejanj.

S to strategijo skuša spodbijati verodostojnost pridobljenih dokazov, bodisi s poudarjanjem nestrokovnosti izvedencev ali napak pri iskanju teh dokazov, bodisi na nezanesljivost uporabljenih metod pri analizi in pristranskost pri podajanju izvedenskih mnenj.

9.NA kakšen način skušajo razvrednotiti osebne dokaze in kdaj?

Priče se motijo, so pristranske ali maščevalne, si izmušljujejo dejstva in si napačno razlagajo dogodke in njihovim izjavam ne gre vedno verjeti. Zato poskusiji doskreditirati pričo i jo vreči iz tira, ko zastrašiti da mora povedati resnico in podobno...

Kdaj? Kadar pač se sklicuje da tega dejanja ni storil in da je bil na drugem mestu kot priča pravi da je.

10.V čem je teorija zarote in kdaj jo uporabljajo?

Uporabi se, ko so dokazi neovrgljivi in njih je veliko: Svoj položaj prikazuje kot zaroto, ki so ji pripravili drugi, da bi ga spravili s poti ali prikрили svoje lastno kaznivo dejanje. Osumljeni trdi, da je le zrtve profesionalnih storilcev, tajnih vladnih služb in tujih obveščevalnih agencij.

11.Glede česa se sklicujejo na procesne napake?

Osumljeni se sklicuje na procesne napake v zvezi s tem, da so mu bile kršene pravice ker ni bil pravilno opravljen postopek hišne preiskave, prikritih preiskovalnih ukrepov....NEspoštovanje pravil ZKPja in ostalih pravic, ki jih ima osumljeni, pomeni

za kriminaslite to, da dokazi, ki so pridobljeni na tak način ne bodo uporabljeni pri kazenskem postopku.

Tukaj torej obdolženi skusa od sebe odvreči čimveč dokazov, strategija pa je sklicevanje na razne napake.

12. Kdaj se uporablja strategija zmanjševanja pomena dejanja?

Uporabijo se, če ni sporno da je bil domnevni storilec na kraju dejanja in da je dejanje dejansko storil. Zato se strategija obrambe usmeri v zmanjševanje teze dejanja ali kazenske odgovornosti, iskanje sprejemljivih motivov za dejanjem, povečevanje prispevka zrtve ali tretjih oseb.

Pri tej taktiki obstaja pravilo, da se vloga zrtve v postopku ugotavljanja kaznivega dejanja med kazenskim postopkom nenehno povečuje in sega od začetnega prikritega napeljevanja do končne obtožbe, da je pravzaprav ona odgovorna za celotno dejanje.

13. Strategija sklicevanja na neprištevnost

To vprašanje sodi sicer v pristojnost izvedencev psihiatrične stroke, vednat na to okoliščino dostikrat najprej opzori osumljeni oziroma njegov zastopnik.

14. Strategija zavlačevanja

Postopek s zavlačuje tako, da so kar naprej novi predlogi za zasliševanje vedno novih prič in izvedencev, za opravljanje novih preiskovalnih dejanj odsotnost priče zaradi zdravstvenih težav...

Podaljševanje postopka in navajanje novih argumentov naj bi vzbudilo dvom v trdnost in prepričljivost zbranih dokazov. Hkrati tudi blede spomin na samo dejanje in njegovo resnost.

15. Kaj je strategija preiskovanja?

Strategijo preiskovanja lahko vključimo v kriminalistično taktiko, saj pomeni strategija izbiro ustreznega pristopa preiskovanja in je torej del načrtovanja preiskovanja in sestavljanja verzij.

16. Kaj je kriminalistična taktika?

Kriminalistična taktika opredeljuje splošne taktične postopke preiskovanja, kriminalistična metodika pa taktična načela in spoznanja kriminalistične tehnike združuje v napotke za preiskovanje konkretnih vrst kaznivih dejanj.

17. Katera vprašanja glede taktike preiskovanja mora upoštevati preiskovalci?

Kako se bo osumljeni branil, kaj so njegove najšibkejše in najmočnejše točke obrambe, kje je možno pričakovati zaplete, kakšne so sposobnosti in strokovnosti obrambe, kako se pripraviti na izpodbijanje storilčevih kasnejših neresničnih izpovedb,

18. Kakšna bi bila uporabnost Sun Tsujeve vojaške strategije na področju kriminalistike?

V njegovem delu je mogoče zaslediti vrsto taktičnih in strateških napotkov, ki jih lahko neposredno prenesemo na področje boja s kriminaliteto. Nanašajo se predvsem na oceno lastnih sil in sil nasprotnika, na pogoje za bojevanje. Ter na razne ukane in taktične ukrepe, ki prinašajo strateške prednosti.

Pet dejavnikov, ki so najpomembnejši za strateško oceno in s tem tudi zmago:

- ocena poti
- ocena vremena
- ocena zemljišča
- ocena vodstva
- ocena discipline

19. Kdaj govorimo o algoritmih preiskovanja?

Gre za posebne metodične ali taktične napotke oziroma strategije preiskovanja, ki morajo upoštevati tipične strategije obrambe.

20. Kaj mora kriminalist narediti, ko predvidi, da se bo osumljenec skliceval na

-alibi: o tem na začetku postopka povprašajo osumljenca in njegovo izjavo tudi zabeležijo

-razvrednotiti materialne dokaze: narediti vse za zavravonaje, shranjevanje, natančno opisovanje, preprečitev kontaminacije, izobrazevanje forenzikov, pridobitev licenc....

Razvrednotiti osebne dokaze: popolne in zelo podrobne izjave oškodovancevin prič
Prelagati odgovornost na zrtev: jasno ugotoviti ravnanje zrtve in ugotoviti vsak odprta vprašanja, ki bi jih obdolženi lahko kasneje v postopku izrabili

-teorijo zarote: teško...

-Na nesrečo, silobran: temeljito preverijo in morebiti najdejo dokaz ki to možnost izključuje

PRIZNANJE

1. Kaj je priznanje?

Priznanje je izjava, ki pomeni izpoved o krivdi, o tem da je obdolženi storil neko kaznivo dejanje, ki mu je očitano, in da s tem nase sprejme negativne posledice ki temu priznanju sledijo. Torej je to vrsta izjave, ki ji na različne načine posreduje domnevni storilec organom pregonam ki vodijo postopek, to je izjava v katero se strinja z obtožbo.

2. Opredeli priznanje v širšem in ožjem smislu!

V ožjem smislu je to izjava obdolženca, da je storil kaznivo dejanje, v širšem pa izjava obdolženca, da je resnično neko vazno dejstvo, ki je zanj neugodno,

3. Katere so vrste in oblike priznanja?

-verbalno priznanje

-priznanje s kretnjami, mimiko

-molkom

-prikaz spornih predmetov ki ga obremenjujejo

-grafično (nariše skico)

-popolno (priznanje daje odgovor na vsa zlasta vprašanja kriminalistike)

-delno (obsega le posamezne elemente obtožbe, druge zavrača)

Sodno ali zunajsodno (sodno priznanje je formalno priznanje sodnim organom, zunajsodno priznanje pa je priznanje policistom, odvetnikom ali tretjim osebam, nima procesne vrednosti)

-lazno priznanje

4. Opiši zakonitosti psihološkega temelja priznanja

Storilec navadno ne zeli priznati dejanja, ker se zaveda da je zan obremenilno in pušča posledice zanj.

-freudova psihoanalitična razlaga priznanja: človek potisne neprijetne dogodke v podzavest, ki pa težijo na površje vednar obstajajo neki obrambni mehanizmi, da se to ne zgodi. Ob pomoči zunanjih dejavnikov pa se podzavestne sile okrepijo in preidejo v željo po priznanju. Pri človeku pa prav tako obstaja nezavedna potreba po kaznovanju, ampak je strah pred priznanjem večji kot pa strah pred kaznovanjem. Priznanje je rezultat superega, ega in ida.

5. Kaj pravi Trstenjak o odgovornosti storilca?

Pravi, da človek na različne načine odriva odgovornost od samega sebe, med drugim s semhom in jokom, z lazjo ali s sklicevanjem na usodo. Namesto da bi se človek sam postavil za vzrok svojega dejanja, se hoče imeti za orodje okolice, višjih sil, usode. Zato včasih storilec prizna le samo dejanje, ne pove pa pravih vzrokov zanj, ker mu je tako lažje opravičiti dejanje pred drugimi in pred samim seboj.

Ali bo določen človek dejanje priznal, je odvisno od njegovega notranjega čuta za odgovornost in krivde.

6. Pomen priznanja v sodnem postopku in pri policiji, kakšen je pomen?

Pri policiji je pomen priznanje zelo velik, saj je to pomeni element za subjektivno prepričanje kriminalista v krivdo in v tej smeri tudi išče in zbira dokaze. Je pa tudi pomembna smernica za drzvanega tožilca, ali naj vloži neposredno obtožnico ali pa zahtev preiskavo. Priznanje policiji ima zgolj spoznavno vrednost in ga ni mogoče uporabiti kot dokaz v nadaljnjem postopku.

Priznanje preiskovalnemu sodniku pa pomeni zanj opora in lajšanje njegovega dela, saj utrjuje njegovo subjektivno prepričanje v krivdo obdolženca. Izjava, ki jo je dal osumljeni policiji, mora preiskovalni sodnik spretno uporabiti pri zaslišanju. Če zaslišani izpove priznanje pred preiskovalnim sodnikom, ima taka izjava dokazni pomen in se lahko uporabi na glavni obravnavi zoper njega

7. Kakšen mora biti način dela ob priznanju?

Vsako priznanje je potrebno preveriti v logični in psihološki smeri . v logični smeri pomeni to, ali se vsebina priznanja ujema z do sedaj izbranimi dokazi, na temelju priznanja jemozno priti do novih dejstev, V psihološki smeri pa preverjamo priznanje v takem smislu, da ugotovimo vzroke, zakaj je osumljeni priznal dejanje.

8. Kako kriminalisti zavarujejo priznanje pred kasnejši preklicem?

- izčrpen in točen prikaz načina izv. Kd
- skrbno zapisati dejstva, ki jih lahko pozna le storilec
- navediti okoliščine, ki pred tem niso bile nikomur znane
- zapišemo izraze, ki jih je uporabljal storilec pri priznanju
- napišemo dejstva, ki so v korist osumljencu
- vsaka beseda, ki je pomembna za dokaz krivde naj bo čimvečkrat napisana

DOKUMENTIRANJE IZJAV

1. Kakšen je pomen zapisnika?

Je končni proizvod komuniciranja med zaslišanim in zasliševalcem o vsebini informacij, ki jih je oseba posredovala preiskovalnim organom ali sodišču-Z njim je omogočeno, da se sodnik in porotniki seznanijo z izjavam, ki jih je podal osumljeni preiskovalnemu sodniku. V zapisniku se kaže potek zaslišanja, način kako je bila izjava dana,-...

2. Kakšni so problemi pri sprejemanju verbalnih informacij in njihovem sprejemanju v pisno obliko?

Pri tem nastajajo informacijske vrzeli , ker pride do napačne razlage izjav zaslišanega in napačnega dojetanja zapisa.

Pri zapisovanju se pojavi selektivna percepcija, ko prejemnik selekcionira podatke ki jih daje zaslišani in povzame samo tisto, kar se njemu zdi pomembno. Možnosti za napake je več, ko gre za uradni zaznamek, saj se tam povzame vsebina in ni natančno določeno kaj je vprašanje, kaj odgovor,

3 napake: na materialnem področju, v modalnem oziru, na področju časovnega ali logičnega zaporedja

To lahko preprečimo tako, da se držimo priporočil glede pisanja zapisnika in uradnih zaznamkov (držati se je potrebno izrazoslovja zaslišanega, dogodek je potrebno opisati tako kot ga je podal zaslišani brez spreminjanja vrstnega reda, potrebno zapisati vsa dejstva, zapisati vsa vprašanja, ki so bila postavljena

3.Po čem se razlikujeta uradni zaznamek in zapisnik?

Uradni zaznamek nastane pri informativnem razgovoru, ima informativno naravo in daje orientacijo tožilcu in preiskovalnemu sodniku. OB koncu preiskave je izločen iz spisa in zato neznan sodniku

Napisan je le v 3 osebi in je povzetek vsebine izjave, medtem ko je zapisnik napisan tako, da so postavljena vprašanja in odgovori. Zapisnik se lahko uporabi kot dokaz, vodi ga preiskovalni sodnik. Uradni zaznamek oseba ne podpiše, zapisnik pa.

4.Kakšne bi bile prednosti uporabe tonskega in video zapisa?

Preiskovalec se lahko bolj posveti opazovanju reakcij zaslišanega, načinu podajanja izjav, njegovi mimiki, bolje se lahko pripravi na naslednja vprašanja.

PREPOZNAVA IN SOOČENJE

1. Kaj je prepoznavanje?

Prepoznati neko osebo pomeni ugotoviti istovetnost z lastnim zaznavanjem.

Prepoznavamo le osebe in predmete, katerih identiteta je sporna. Lahko gre za operativnotaktično dejanje ali pa za procesno dejanje.

2. Kako poteka prepoznavanje po procesnem načinu?

Vodi jo izključno preiskovalni sodnik. Priča mora najprej opisati osebe ali predmete po njihovih individualnih značilnostih ali pa okoliščinah, ki se razlikujejo od drugih predmetov ali oseb. Nato se oseba ali predmet pokazeta z drugimi podobnimi predmeti ali osebami. Te osebe ali predmeti morajo biti res podobni, drugače je vpliv sugestije prevelik.

3. Kako poteka prepoznavanje v operativnotaktičnem smislu?

Njen namen je odkriti domnevnega storilca in ima spoznavno, ne dokazne vrednosti. Po storjenem kaznivem dejanju oškodovanec ali očevidec policiji opiše storilca in nariše skico ali fotorobot. Namen je, da med množico ljudi najdejo storilca- lahko se tudi skica pošlje v javna občila.

Včasih ta prepoznavanje poteka tudi tako, če je od kaznivega dejanja preteklo malo časa, da se gre na kraj in poskuša iz teh ljudi tam prepoznati storilca

Prepoznavanje je mogoča tudi iz albuma povratnikov

Potem, ko je bila enkrat opravljena kriminalistična prepoznavanje, ne more biti več opravljena sodna, pričar bi namreč prepoznavala osebo, ki jo je že prepoznala na fotografiji, ne pa kot storilca na kraju dejanja,.

4. Kakšni so objektivni pogoji prepoznavanja?

-čas: praviloma je prepoznavanje boljše, če je bil čas pomnjenja in opazovanja daljši

-kraj; na kakšno razdaljo lahko pričar še prepoznavanje določene značilnosti

-svetloba: zelo pomembne pogoj za zaznavanje, saj lahko pride do napak

-narava dogodka: teza kaznivega dejanja, stopnja nasila

5.Kateri so subjektivni pogoji prepoznavne?

- stres (percepcijska obramba)
- socialno psihološki dejavniki (pričakovanja, stališča, predsodki)

6. Zakaj ljudje bolje prepoznavajo kot opisujejo?

Ker imajo primerjalni objekt

7.Kako se opravlja taktika prepoznavne?

- predhodni opis prepoznavanega objekta;
- postopek prepoznavne
- preverjanje (npr z rekonstrukcijo)

Pred samim prepoznavanjem je potrebno ugotoviti vse subjektivne in objektivne dejavnike, zaradi katerih bi lahko prišlo do napak. Potem pa se opravijo zgoraj naštetih faze.

8. V čem se soočenje razlikuje od prepoznavne?

Soočenje je posebna vrsta zaslišanja, kjer se zaslišijo osebe, ki so se bile zaslišane, podali pa sta različne pripovedi.

9.Kdo se sooči?

Po zkpju se lahko soočita le dve osebi- dve priči ali dva obdolzenca ali priča in obdolzenec. Soočijo se lahko osebe, ki so poprej že dale izjavo, njihove izjave pa se ne skladajo v bistvenih elementih.

10. Kakšen je namen soočenja?

.pojasniti razlike glede pomembnih dejstev oziroma ugotoviti, kdo govori resnico
Ugotoviti nova dejstva in okoliščine, ki se pojavljajo med zaslišanjem
Utrditi resničnost prej dane izjave in odstraniti neresnično izjavo drugega
Nevarnost soočenja je predvsem v možnosti sugestije in tajnega sporazumevanja

11.Kakšna je taktika soočenja?

Kriminalisti naj nebi povedli soočenem s kom se bodo soočili, povprašali naj bi jih le, če se še drzijo svojih izjav. Potem pa se vprašanja postavljao in priči izmenično odgovarjata

12. Kaj vključuje načrt soočenja?

Kdo kdaj in kje se bo soočilo

O katerih vprašanjih in dejstvih

Vrstni red soočenja

Kako bodo postavljena vprašanja

Kaj so udeleženski prej izjavili in kje so te izjave napisane

13. Kakšen je zapisnik o soočenju?

sestavljen je podobno kot zapisnik o zaslišanju, le da se vsaka izjava zabeleži dobesedno, Pola papirja se razpolovi in se napiše na vsako stran pričevanje vsakega od soočencec.